

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrska.

Dunaj. — V diplomatskih krogi govore, da se vrše dogovori med velesilami glede intervencije in da je pričakovati tekom 8. dni odločilnih korakov veselil. Velesile hočejo počakati samo tako dolgo, kako se razvijejo dogodki pri Odrinu. Izključeno je baje, da bi Avstro-Ogrska postopala proti Srbiji enostransko, ker bi to pomenilo vojno s celim Balkanom in mor-da še več.

Dunaj. — Glede bosanskih železnice obstojata med avstrijsko in ogrsko vlado baje nesoglasje zaradi programa glede prog in tarifa za avstrijsko blago. Glede prve točke gre za skupino vzhodnih in zahodnih železnic, pred vsem za priklopitev avstrijskih železnic na progo v Sarajevo. Skupni finančni minister bo sedaj posredoval tozadevno med obema vladama. Dokler niso nasprotja izravnana, ni mogoče da pride to vprašanje pred bosanski deželni zbor.

Budimpešta. — Organ ogrskega ministrskega predsednika Lukacsa pozivlja v hujskajočem članku monarhijo, da naj pravočasno nastopi proti zmagujoči Srbiji, ter prepriča, da bi se Srbija teritorialno povečala, ker bi na ta način postala Srbija nevarna sosed.

Budimpešta. — Najbrže izpuste poslanca Kovacea, ki je izvršil atentat na predsednika ogrske zbornice Tiszo vsled izjave zdravnikov, da pri izvršitvi atentata ni bil duševno tako razpoložen, da bi bil odgovoren za svoje dejanje.

Budimpešta. — Preiskovalni sodnik je odstopil od glavnega Kovačeve zadeve državnemu pravništvu, ki bo v najkrajšem času navzlic zdravniškemu mnenju dvignilo obtožbo zaradi premisljene usmrtnice, izvršene v veliki razburjenosti. Razprava se bo najbrže meseca novembra vršila pred porotniki.

Francija.

Pariz. — Francoski ministrski predsednik Poincaré in italijanski poslanik Tittoni sta podpisala izjavo, ki pravi: Francoska in Italija z namenom, da hočeta svojo pogodbo iz leta 1902 izpolniti, potrjujejo, da si glede Maroka in Libije ne hota staviti nobenih zaprek. Tudi si zatrdita v Libiji in Maroku princip največjih udobnosti. Baje je Tittoni določen za italijanskega kolonijalnega ministra.

Bolgarsko.

Sofija. — Neki ranjen turški major, ki leži v Sofiji v bolnišnici, pripoveduje: Bolgarska artilerija je strahovito razsajala med nami, tako da si niti oddahniti nismo mogli. Ko so vprašali nas stare častnike v Carigradu, če je upati, da dobimo vojno, smo naglašali, da še nismo pripravljeni. Ker pa hočejo mladoturki vedno več vedeti, kakor mi stari, nas niso poslušali. Kri, ki teče v potokih, pride na glavo veljakov v Carigradu. Kot major sem poveljeval polk, namesto bataljona, ker ni bilo polkovnikov.

Srbija.

Belgrad. — Srbija je uvedla v Sandžaku in v vsem drugem za-zetem teritoriju svojo upravo. Uvedla jo je v Navempazarju. Prištini in Skoplju. Okraj Priština je sestavljen iz šest podokrajev: Mitrovica, Priština, Ferizović, Vučitrn, Lab, Baba in Filan.

Belgrad. — Danes se je odpeljalo od tu šest vagonov petroleja v Kumanovo, ker hočejo tam zažgati mrlične, ki s svojim neznošnim smrdom okužujejo celo okolico.

Belgrad. — Od častnikov 7. pešpolka, ki je stal v najljutejšem boju pri Kumanovu, sta ostala živa samo dva častnika.

Turčija.

Carigrad. — Potrjuje se, da je bil pri Abdul Halim, sin bivšega sultana Abdul Hamida v bitki pri Lozengradu ranjen na nogi.

Rusija.

Petrograd. — O pomenu balkanske zveze je razpravljalo slovensko dobrotno društvo v Petrogradu, ter so govorniki naglašali, da je balkanska zveza poklicana k veliki zgodovinski nalogi. Če bo stala zveza pod hegemonijo Rusije, ki ne išče na Balkanu nobenih materialnih ugodnosti, bo pomen te zveze neskončno velik. Rusija mora tedaj podpirati strem-ljenje balkanske zveze.

Moskva. — Mesto je sklenilo, poslati nove sanitetne kolone na Srbsko, Grško, v Bolgarijo in Črno goro. Ena stotnja kavkaških prostovoljcev je odšla na bojišče.

Italija.

Rim. — Marchese di San Giuliano pride baje 4. novembra v Berlin. O namenu njegovega potovanja govore tu sledeče: Države trozveze so edine v presoji krize v orijentu in njenih možnih posledic. Nemčiji in Italiji ni treba, da bi nadzorovale Avstro-Ogrsko, kakor je to trdil pred kratkim neki pariški list. Da se obnosi trozveza, je brezdvomno. Posebne izjave glede Libije tudi ni treba, da se zagotove italijanski interesi. Tudi ni poviš, da bi se vršili novi pogovori glede avstrijskih in italijanskih interesov v Sredozemskem morju. Potovanje je tedaj samo konvencionalno.

Milan. — "Secolo" poroča, da je vedno večje število Arabcev, ki se priglaja pri zunanjih posadkah v Zuaru in v Tripolisu, da se podvržejo.

Rumunija.

Bukarešt. — Prebivalstvo glavnega mesta je nervozno in sumištično. Od dobro podučene strani poročajo, da je razpoloženje sledeče: Položaj na Romunskem je tem težavnejši, ker je čas za akcijo, ki bi vzdržala mir, že zamujen. Če bi bila Rumunska pravočasno mobilizirala, bi bila mogla Rumunska preprečiti, da je bila vojna proklamirana. Rumunska ima življenjski interes na tem, da je premočni sosed ne izpodrine kot državo, ki ima govoriti v Črnem morju in ob Donavi, zlasti ne sosed, ki ni bil vedno prijazen napram Rumunski. Ne gre za to, da bi izpodvezali balkanski državam razvoj, toda te morajo imeti pred očmi tudi interese drugih držav. Slovani in Grki še niso edini narodi na Balkanu. Brez evropskega kongresa ne bo šlo. V podučenihih krogih ne oporekajo, da nastanejo lahko razmere, ki zahtevajo zvišano vojno pripravljenost.

Angleško.

London. — "Daily Mail" poroča iz Carigrada: Azim bega, poveljnika Lozengrada, so usmrtili, ker je baje kriv panike, ki je izbruhnila v Lozengradu.

London. — Neka brzojavka "Daily Express" poroča od grške armade v Epiru o nezasišanih grozodejstvih Turkov. Enkrat so postavili 25 kristjanov pred svoje vrste in Grki so mogli opazovati, kako so jih na nečloveški način umorili. Žene in deklice zapirajo skupaj v ozkih prostorih in živinsko ravnaajo z njimi.

London. — "Morningpost" poroča, da imajo Črnogorci med svojimi vjetniki tudi dva Nemca, najbrže nemška častnika.

London. — Ker je provzročilo poročilo "London News Agency", da se mora mornarica angleške mornariške rezerve pripraviti za takojšnjo vpoklicanje, v inozemstvu razburjenje, poroča Reuterjev biro: Vpoklicanje moštra angleške mornariške rezerve nima posebnega pomena. Gre samo za navadno odredbo, po kateri vpokliče mornariška uprava vsako leto moštvo mornariške rezerve k orožnim vajam.

Malta. — Angleške bojne ladje "Hibernija", "Britanija", "Commonwealth" in "Dominion" so odplule na vzhod.

Iz Balkana.

Najnovejša poročila z dne 14. nov.

Vojna na Balkanu preti Evropi večjo nevarnost, kot je doslej bila. Trozvezo predstavljajoče velevlasti Nemčija, Avstro-Ogrska in Italija, stoje z ozirom na balkansko vprašanje nasproti tropsorazumljenju Francije, Velike Britanije in Rusije; in v trenutku sklenitve miru med Turčijo in Balkandržavami, se bo pokazalo vznemirajoče razmerje.

Neoziraje se na protest Avstrije, da se ima Albanija smatrati za nevtrarno ozemlje, je srbski kralj Peter navalil s svojo armado Albanijo in nadaljuje pot proti adrijskemu obrežju, kar se zna le tako tolmačiti, da se namerava teritorialna zaposeda.

Avstrija je pri obrambi svojih interesov gotova pripomoči Nemčije in Italije, a kako stališče bo roententa zavzela, še ni jasno. Rusija bo v slučaju delitve ozemlja brezdvomno vstrajala, da se ji pripoznaajo slovenske dežele, kar pospešujeta Francija in Anglija edino radi tega, da si ohranite prijateljstvo Rusije.

V diplomatskih krogih so si složni, da je težavno početje Srbijo k tem pripraviti, da bi se vrnila iz Albanije, ker ona se sklicuje na svoje zaveznike. Morebiti se Srbija zadovolji s delom adrijskega morja, posebnost ako se jo spomni na geslo "Balkan za balkanske države" in da to velja tudi za Albanijo.

Po evropski Turčiji je razvrsteno približno en milijon vojakov, ki so oboroženi z najmodnejšim orožjem da bajejo najkrajvejšo vojno. Bojno polje je s krvjo nasičeno ter z mrtvimi in ranjenimi posejano.

Kako stoji z lazareti, je malo znano, toda brzokone nedostatno.

Govorica kroži, da bodo vse balkanske države korakale v Carigrad. In bržčas ko se to zgodi, moral se bo sultan umakniti na azijsko zemljo. V kolikor dopuščajo odnošaji, vlada mir v Carigradu, ter še povzdiguje varnost, ker sti dospeli italijanska bojna ladja "Emanuele Filiberto" in avstrijska križarka "Aspern".

Newport, R. I. — Tukaj se vršijo priprave, da odrine v turško vodovje 300 častnikov in pomorščakov iz pomorske šole z bojnimi ladjami "Tennessee" in "Montana".

Dunaj. — Bolgari silno napadajo straže vvrške armade pri Tata-lji in padec poslednje trdnjave pred Carigradom je le vprašanje nekaj ur.

Sofija. — Drinopolje oblegajo č Bolgari so zavzeli Kartaltepe in Papactepe, dve vnanji trdnjavi; boj je bil silno ljut. Bolgari so imeli številne izgube.

Carigrad. — Strokovnjaki so si složnega mnenja, da Bolgarom nič ne ovira vohod v Carigrad, ako to nameravajo.

Nestrpno se pričakuje odgovor na prošnjo Turkov za napeljavno pogajanje. Izvestja krožijo, da zvezne balkanske države pri tem vstrajajo, da se velevlasti ne vmešavajo, marveč naj se porta neposredno obrne do zaveznikov.

Križarka "Heir Eddin" in bojna ladja "Torgut" sti odplule v Črno morje, a križarka "Mesudin" in topničarka "Marmaris", se bodeti nastavile ob Istmusu, da pomagati braniti Carigrad. Mnogo šol je zaprtih, ker stariši se boje za svoje otroke.

Dunaj. — Tretja bolgarska armada je vdrla v gozd južno od Drkež jezera, očitno, da je pripravljena za vohod v Carigrad. Likli levom se Turki bjejo pri Čatalji, toda vojaki so vsled napora izmučeni, da se dolgo ne bodo mogli upirati ter vstrajati.

Belgrad. — "Združene balkanske države" odločno ngovarjajo proti predlogu Nemčije, Avstrije Italije, da bi se Albaniji dala samouprava, je izjavil srbski ministrski predsednik Pachič.

Razne novice.

ZLO STANJE INDIJANCEV.

Jetika in druge nadloge grozno razsajajo med rdečkokožci.

Washington. — Kakor je razvidno iz poročila departementa za zadeve Indijancev, kaže da kongres, kateremu pristojna nadzorstvo nad Indijanci v Zdr. državah, v stvarih prav malo stori in še tisto malo silno zaspano in počasno, drugače ne bi bilo mogoče, da bi pri teh prirodnjakih prevladala jetika in trahoma, in da bi te bolezni in še druge zavzemale tak grozeč znak, ko koršen je po poročilu v resnici. Pri tem je bilo v tekočem letu \$24.000.000 dohodkov iz posestev Indijancev v Zdr. državah.

Skupno živi v deželi 296.320 rdečkokožcev, katerih premoženje po poročilu znaša \$678.564.253. In vzlic temu bogastvu razsajajo med plemeni take uničujoče bolezni. — Talko znaša n. pr. število jetičnih Crow Indijancev skupno 1725, 48 na tisoč, grozna številka. Pri Navajosi v Arizoni je umirajočnost na tej grozni bolezni 45 na tisoč. V posameznih plemenih Pine Ridge rezervacije v Južni Dakoti znaša celo 10 na sto. Skupno pri vseh plemenih znaša umirajočnost povprečno 30.72 na 1000 vsled tuberkuloze.

Za omenjene 1725 Crow Indijance, ki premorejo premoženja preko \$9.000.000 je edino eden zdravnik, ki ima letne plače \$1200. Pri tem groza strahovita očesna bolezen trahoma vse pleme s popolno slepoto.

Če bo kongres še zavlačeval indijanske razmere kot doslej, bodo plemena pač kmalu izumrla.

Štrajk končan.

Winnipeg, Man. — Stavkujoči premogari v Belview, Alberta, po številu 1400 mož, ki so minuli četrtedelo prenehali, so se po svojem zastopniku J. O. Jones, podpredsedniku United Mine Workers iz Amerike, s Ralph Menard, generalnim prometnim vodjo West Canadian Colliers, sporazumeli ter so vsi delavci zopet vpsleni. Tem nasprotno pa slabo kaže v Fernie in Michel, kjer grozi 3000 mož s stavko, če ne bo kmalu razsodišče razsodilo o njih pritožbah.

Tatvina v Navy Yard. Mornarske potreščine v vrednosti \$15.000 ukradene.

Chicago, Ill. — Na odredbo zveznega sodnika K. M. Landis v Chicagu, bilo je na Chicago, Burlington and Quincy železnici blizo Hawthorne, Ill. po zveznih uradnih zaplenjeno vagon tovora, predmetov mornarskih potrebščin v vrednosti \$15.000, katere so lopovi ukradli iz Navy Yard v Mare Island pri San Francisco ter odposlali na tukajšnjo topilno in čistilno družbo. Predmeti so večinoma iz bakra in medenine, kakoršne se rabi pri gradnji ladij. Ukradeno blago je bilo dne 10. oktobra odposlano po družbenim agentu v San Francisco.

Parnik tiči v ledu.

Dawson, Y. T. — Parnik "Vidette", kateri je pred štirimi dnevi od tukaj odplul s popotniki na krovu v White Horse, je v Indian River obtičal v ledu. Potniki, med njimi 8 žensk, od katerih je ena stara 73 let, so morali iti peš 28 milj do obrežja. Tista usoda je zadelala parnik "Pauline" ki vozi 130 ton masinarij.

Zaslišanje John Schrank-a.

Milwaukee. — John Schrank, kateri je nad Rooseveltom izvršil atentat, se bo v četrtek ali petek zagovarjal v tukajšnjem municipalnem sodišču in bo moral izjaviti, se li pripozna krivim ali nekrivim.

Kobrž se to izvrši, bo imenovan komite zdravnikov, da preiščejo Schrankovo duševno stanje.

OSEMURNO DELO.

Podjetniki so vezani na zakon samo pri delu vladnih naročil.

Washington. — Da se po kongresu sprejeti zakon o osemurnem delu, nanaša samo na delo, katero se izvršuje za vlado, izraža mnenje, katero je dal justični departement po generalnem pravniku Wickersham, mornaričnemu tajniku Winthrop. Mnenje izvaža, da pripomba "Delo, ki se izvrši po pogodbi," se nanaša edino na vladna naročila. Tem nasprotno lahko podjetniki pri zasebnih podjetjih prisilijo svoje delavce delati poljubno čas. Material pri takšnji pogodbi mora biti direktno za vladno naročilo določen. Seveda mornaričen tajnik je naziranja, da bodo podjetniki vsled tega zakona prisiljeni uvesti osemurni delavni čas, ker bi bilo neupravičeno, delavce izven vladnega dela tudi delati pustiti pri zasebnih naročilih. (Tako je prišlo pri N. Y. Shipbuilding Company v Camden.)

Velikanski demant najden.

Johannesburg, Južna-Afrika. — Neki tukajšnji časniki naznanja, da je bil 5. nov. v Premier rudniku najden demant ki tehtja 1649 karatov. Ta demant je drugi največji sveta in je polovico več, kot Culliman-demant, ki je bil tudi najden v Premier majni. Culliman je začelno tehtal 3204 karatov a je bil preklan na polovico. Ena polovica je vdrelana v krono angleškega kralja, a druga pa v njegovo žeslo. Novi demant je bil pri razstrelbi od nekega delavca po naključju najden; ima obliko jajca in vsebuje več črnih brazd, katere se pa bodo lahko odstranile.

Parnik še ni splovel.

Quebeck. — Poštni parnik "Royal George" je v sredo pri otoku Orleans sv. Lorenzo reke zavozil na kleč, kjer še vedno tiči. Na krovu se nahaja 800 potnikov. — Nengodno vreme ovira rešila dela. V 24. urah je bil parnik 50 yardov dalje zagnan v pešnati prag.

Francija in Panama prekop.

Pariz. — Francoski gospodarski interesi v zvezi s Panama prekopom se nahajajo pod varstvom po francoskim konzulu Rene Beranger, na Guadeloupe imenovanim komiteju. Le-ta sestoji iz več senatorjev, francoskih konzulov v zapadni Indiji in francoskih trgovcev.

Parnik se potopil.

La Rochelle. — Španska ladja "Arana" je blizo otoka Aix zadela ob norveški parnik "Eva". Osemnajst mož posadke španskega parnika je našlo smrt v valovih.

25 žrtev religioznih nemirov.

Lizbona. — V religioznih nemirih v Heiria, provinca Estranadora, je bilo 25 oseb usmrčenih in še veliko več pa ranjenih. Liberalci in klerikalci so izvojevali ponikli boj. Trupe so tja poslale in je proglašeno obsedno stanje.

Tisoč stavkarjev.

Conshohocken. — Preko tisoč delavcev J. Wood and Brothers Co. in Allan Wood Steel and Iron Co. je 6. t. m. zastavkalo, ker družbe niso hotele privoliti deset odstotkov poviška mezd. Ko je pred tednom delavski komite pri lastnikih zahteval povišek, so jim to obljubili, toda za prvi teden samo 6 odstotkov in po tem še le deset. Šest odstotkov je bilo delavcem pač plačenih a štirji odstotki pri držani. Delavci so čakali, da družbe obljube izpolnijo, ker se pa to ni zgodilo, so sklenili znova stavkati. Tovarne počivajo in ognji so pogašeni.

Listnica uredništva.

Dopisi, kateri se niso priobčeni pridejo na vrsto zaporedoma.

POZOR ROJAKI!

Slavnemu občinstvu, rojakom, čitateljem in naročnikom Glas Svobode naznanjamo, da smo preselili naš urad na 3622 W. 26. St., Chicago. Naslovite vsa pisma in drugo na gori omenjeni naslov. — Tisti, ki nas žele obiskati v uradu naj vzamejo Blue Island Ave. karo do Millard Ave. in tam izstopijo. Urad se nahaja v prvem nadstropju na vogalu 26. ceste in Millard Ave.

Uredništvo in uprava:

GLAS SVOBODE

3622 W. 26. St. Chicago, Ill.

Čudež brezžične telegrafije.

San Francisco, Cal. — Petnajst tisoč oseb na petdesetih parnikih na tihem oceanu so dne 6. t. m. zvečer sprejeli potom tukajšnje brezžične telegrafične postaje poročila o predsedniških volitvah. Prvo brezžično volilno poročilo je bilo ob 8. uri tukaj oddano, in baš ko je končal brzojavnik poročilo, da ima Wilson zadostno glasov, je potrdil prejem brzojavnik od Pacific-poštnega parnika "Nile", ki je ravno iz Vzhodne Azije prišel v pristan Honolulu. Brzojavnik od "Nile" je poročilo brzojavil na "Mongolijo", ki je bil od tukaj 3500 milj oddaljen in na poti iz Vzhodne Azije je San Francisco. "Mogolija" je poročila zopet oddal na japonski parnik "Nippon", ki se je nahajal 4500 milj od San Francisco ter šest dni popred odplul iz Hongkonga.

Morilna nevihta.

Los Angeles, Cal. — Poslednja tu sem došla brezžična poročila potrjujejo vest, da grozen orkan, ki je v soboto večer drvil preko zahodno obrežje Mehike in Osredne-Amerike, je bil pokončevajoč, kot se je posnemalo iz prvih brzojav. Parnik "Corabell", z 18 potniki na krovu, se je potopil ob mehiškem obrežju, južno od Mazatlana. Večji del prometne sekcije Acapulco leži v razvalinah in 150 ljudi je našlo smrt. Bojazen za parnik Zdr. držav "Maryland" je odstranjena, ker se poroča, da je ladja po groznem boju z hišo visokimi valovi bila prignana v zaliv San Juan del Sur, Nicaragua. Iz tega zaliva poročajo o velikanski škodi, povzročeni po orkanu. Ladja iz Champerite, Guatemala, poroča, da so štiri vasi porušene. — Križarka Zdr. držav "Denver" poroča, da je upostojena vsa črta do Paname. Ceni se, da v Central-Ameriki je preko tisoč ljudi zgubilo življenje. Križarka "Denver" poroča nadalje, da je vsa ladjedelnica v Mazatlano odplavljena in veliko trgovskih blokov mesta demoliranih.

Topničarka v San Domingo.

Washington. — Topničarka "Nashville" je prišla ukaz, da takoj odpluje v San Domingo, kjer nadomesti križarko "Baltimore", katera ima stroj pokvarjen. "Nashville" se nekaj dni sem nahaja v Bluefieldu, Nicaragua. Konferenca med zveznimi komisarji, zastopniki dominikanske vlade in vstaškim vodjem Horacio Vasquez bo brzokone v Samana Bay namesto v Puerta Plata.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.40	100 kron,
za \$ 40.80	200 kron,
za \$ 81.60	400 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 203.50	1000 kron,
za \$ 406.00	2000 kron,
za \$ 1015.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje c.k.r. pošto na hrani in urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošliti je najprilicne, je do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortland St., New York
10451, Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEC.

PRVI DEL.

II.

(Nadaljevanje.)

Od*) sedanjih starih podrtin na Gradu, meščanski bastijon nazivanih, sezalo je zidovje v ravni črti mimo sedanje Samassove zvonarne k vходу v Florijanske ulice in v ravni črti tekel do vogla Zojsovega vrta na Emonski cesti. Tu se je zopet zasukal ter držal mimo Križevniške cerkve in Turjačanove palače v ravni črti za hišami Gospodskih ulic in deželnim dvorom do njegovega ogla, kjer ga je ustavil močen in lep zidan bastijon. Zasukavši se okolo bastijona doli k Ljubljani, preskočil je zopet nekoliko pod Čevljarskim mostom vodo in tekel ob Ljubljani do Čevljarskega mostu, ali bolj rečeno do ogla gimnazije in ob gimnaziji in hišah na sedanjem cesarju Józsefu trgu po hribu v ravni črti gori h Gradu in od Gradu po ravnem po hribu k starim podrtinam. Skozi ta zid je držalo v mesto pet vrat. Najstarejša so se zvala Karlovska ali Pisana vrata ali tudi vrata na Starem trgu in so stala pod zvonarjem, t. j. pred vhomom v Florijanske ulice. Druga vrata so bila Nemška vrata tik Križevniške cerkve; nasproti sedanje Reharjeve hiše. Med njimi je držala cesta iz Križevniškega trga v Trst. Tretja vrata so zapirala vhom v Gospodske ulice pri sedanjem deželnem dvoru in zvala so se Vicedomska, ali kakor je ljudstvo izraz popačilo Festamijska vrata. Četrta vrata so bila Špitalska vrata pred Špitalskim mostom pri vhomu v Špitalske ulice. Poslednja so bila Francišanska ali Poljanska ali tudi Samostanska vrata. Stala so na Velikem trgu pred nekdanjo stražarnico sredi med sedanjo gimnazijo in mestnim zidom, ki je pritekel ob oglu sedanje Fabijanove hiše z Gradu doli. Ta vrata so bila, če že ne najutrnjenjša, pa vsaj največja; zidanja je bilo tu toliko, da so vrata z vsemi pritliklinami segala skoro do ceste, ki drži mimo stare hranilnice doli k vodi.

Okolo in okolo mesta je tekla pod zidom na ravnem voda v globokem mestnem jarku, preko katerega je pri vsakih vratih držal po jeden most, pri nekaterih, n. pr. pri Samostanskih vratih, tudi po dva mosta pod vrati v mesto. Kolikor je bilo Ljubljane z ozidjem zaprte, nazivala se je mesto, vse drugo pak predmestja.

Takšna je bila torej Ljubljana, ko so jo oče razkazovali Jurčetu. Vrnivši se na Stari trg, dojdeta ravno pred Šimnom gospodinjjo Jurčeto — Meto od sv. Florijana. Pred Šimnom postojte vsi trije. "Ali so ti mati kaj dali za peresa, tinto in popir, ker te davi toliko časa ni bilo iz hrama?" vpraša Vehovec in seže v žep.

"Dali so mi, dali, pa tudi sestrice so nekaj pridale," odgovori Jurče.

"Na, da bodeš pomnil, kdaj sem te pripeljal v šole, to imaš pa od mene. Dobro jo shrani, denar se čuda težko zasluži!"

Srebrna dvajsetica se je zalesketala v Jurčetovi roki, oči so se mu kar žarele od nepopisne radosti. Joj, kako je obogatil kar čez noč! Niti Mlinarjev Jože, ki je lani vso jesen nastavljal ključnadem, ni imel toliko. Le štiri krajcarje še, in goldinar bode!

"O, to bodem pa že dobro spravil, oče," reče Jurče veselo. "Bog vam jo povrni!"

"Kaj si pustil doma, sam veš," nadaljuje skrbni oče, "zato se pa le pridno uči, da bodeš kdaj gospod. Če ti pojde iz začetka trda, dokler se ne privadiš, le pomisli, kako se bode treba nam doma ubijati, kaliko prebiti mraza in vročine! Ti bodeš pa lepo poleti sedel v senci in prebiral knjige, pozimi pa prav tisto delal pri goriki peči. Za kruh sem mislil, da bi ti ga bil nosil kokošar z doma, ali premislil sem se. Rajši bom pušal vselej gospodinjji nekaj dro-

biža, da ti bode kruh pekla. Za tisto ceno bodeš jedel lahko štruco namesto ovsnjaka. Ali ni res, gospodinja, kaj?"

"Seveda je," pritrdi Meta.

"Specite mu ga torej vsak teden, kar ga bode snedel, in nič mu ga ni treba braniti. Hleb od šest ali sedem funtov moke bo menda že zadosti. Torej bi rekel, da na teden ne bode premalo, če vam bom pušal po dvajsetici?"

"O popolnoma dosti ga mora imeti, če je le božji!" pravi Meta. "Po tri krajcarje funt dobiva se prav čedna moka za kruh, po štiri je pa že dobra za cvrtje!"

"Nate za štiri tedne štiri dvajsetice in nič mu ga ni treba zapirati. Kar se mu ga ljubi, naj ga je. Še nekaj! Jurče, sedaj imaš namesto naju dveh gospodinjjo, katero moraš spoštovati prav tako, kakor bi bila mati tvoja. Kar ti bodo rekli, vse moraš slušati. Ali si me razumel?"

"Sem," pravi sin na kratko, in solza mu zaigra v očesi ter mu zdrči po zagorelem licu na tla. To vidič, pravi Vehovec hitro: "Sedaj pa le pojdi, jaz pa naprežem in tudi poženem domov". Skrbni oče se je zbal, da bi Jurčetu ne pričelo prihajati preveč milo in da bi ne zahteval zopet domov. Zato se je mož kar hitro obrnil in izginil v Šimnovo vežo. —

Gospodinja Meta, katera je bila takih poslovil na ulicah že dobro vajena, kajti mnogo mnogo let se je že ukvarjala z dijaki, prime Jurčeta za roko in ga vede na novi dom. V sobo stopivši, ugleda Jurče tri dijake pri mizi. Bili so razne velikosti in različno opravljeni. Niti dva si nista bila podobna ne po obleki ne po vedenju. — Največji med njimi bil je Luka, prvošolec, in temu je izročila gospodinja tudi nadzorstvo v sobi glede na šolske stvari.

Nosil je sivo sukneno obleko, katero je izvršil hribovski mojster tam doli nekje za Savo. — Drugi dijak je bil Nande, sin oskrbnika dolske graščine. Bil je okolo treh let mlajši od Luke in gosposki. Vpisan je bil v tretji razred glavne šole. Jako prijetno se je vedel in govoril lepo gosposki. Imel je tudi precej živahen jezik. — Tretji dijak je bil Francek, kmetski deček, kodrast, plavalas, okroglih rdečih lic, dobrega srea in nagle jeze. Zаради kodraste glave so mu dali priimek "bacek". Nosil je kvedraste čevlje, gosto nakovane, kar je dajalo korakom nekaj trdega, glasnega. — Četrti dijak pri Meti je bil pa Jurče sam, naš junak in Francekov sošolec. Oba sta bila namenjena v prvi razred in oba sta imela obleko razven pokrival vso napravljeno od domačega blaga in podobno si po kroji in blagu kakor jajce jajcu. Suknjo in telovnik je obema vrezal in napravil vaški krojač od rjavkasto sivega sukna, hlače pa od rjave raševine, ki so bile jako trdne in so dobro grele po zimi. Čevlji so bili seveda na kveder, ker kvedrasti čevlji je za mlado kmetsko no go najpripravnejša in najboljša noša, le žal, da se usnje utrudi tako rado, da je kakor rog! Sicer pa je tak čevlji kakor bi bil od železa. Pošepati ga more le silno neroden človek, peta razbiti mu ni moči, ker so nizke, široke in goste nakovane z debelimi žebicami. Jednako nakovan je tudi podplat, potem ga pa raztrgaš, če ga moreš!

Sedaj, ko smo se površno seznanili z dijaško družbo, pomudimo se nekoliko pri nji. Luka, Nande in Francek so sedeli pri mizi in nekaj igrali, ko je privedla Meta Jurčeta na bodoči dom in povedala tovarišem, da je "tudi njen fant". Luka in Nande sta bila še precej živahna, kajti imela sta še polne mošnjčke dročiča, kar dijakov povod hrabri. Francek je pa tiho sedel poleg njiju, kakor bi ne bil imel zajutрка, čeprav je spravljal polno skledico mlečne kave pod streho. Ni ga skrbelo, kaj bode jedel, kaj pil, s čim se oblajal, ne, v tem oziru je bil brez skrbi. Nekaj drugega je bilo. Prvič šel je tako daleč z doma — po svetu. Doma je bil v Voklem in šel ni kar nič rad v šolo. Jako bridka mu je bila ločitev od domačih logov, koder se je z vrstniki potikal za ovčami, rezljal palice, bil svinj-

ko in kozo, vezal gugatnice, pekeli krompir in koruzo ter ptičem nastavljal. Oh, to je bilo življenje, kakor ga niti cesarjev sin ne more imeti lepšega! In sedaj naj bi bilo vsega konec pri neumernih knjigah v zatohlih šolah? Solze porose Franceku oko, čeprav se na vso moč trudi, da bi jih zatrl. Ne zmaga jih. Druga za drugo padajo mu po polnih rdečih licih doli na mizo, na prvo stran odprte knjige, kjer je jako debelo tiskan prvotni temelj človeške učenosti. Da, solzinih Francekovim očem so se zdele tiste čačke debele kakor fižol, katerega sta Luka in Nande vlekla in prestavljala po risih. In s temi naj bi se ukvarjal? O, Bog pomagaj! Za fižol igrati se je bil takoj naučil, da se ne ustraši nikogar. Ali brati, to ti je druga! Dve zimi zapored so ga pošiljali oče k Čebaškovega Janezu, ki se je bil pri topništvu naučil za silo brati in številke pisati, in česar se je tedaj Francek pozimi iz težka naučil pri Voklanskem največjem učenjaku, to je navadno pozabil poleti pri ljubih svojih backih na paši. Ali je čuda, da so pri tolikanj bridkih spominih Franceku solze silile v oči?

"Fantič, veš kaj," pravi Nande, "če si prišel po jok v Ljubljano, bil bi že lahko ostal doma. Mevž v šoli prav nič ni treba. Videl boš, kako bodo drugi pogumni, kadar se dobite v šoli. Lasali in suvali se bodo vsi križem, in tudi iglica bode šinila temu in onemu v zadnjo oplato, da bode revše kar zaječalo. Le nič se ne jokaj!"

"Saj bi rad, ali kaj, ker mi gre tako težko v glavo," vzdihuje Francek. "Lahko tebi, ker že toliko znaš, ali jaz ne vem še prav ničesar!"

"Oj ti bebec ti, saj si prav zato prišel v šolo, da se kaj naučiš. Ali misliš, da sem jaz učen padel iz neba?" poudarja prvošolec, modri Luka.

"Človek se vsega nauči, če se le hoče," povzame gospodinja. "Imela sem šestošolca na stanovanji, ki je bil tako učen, da je znal iz okna svoje sobice premeriti sv. Florijana zvonik na višino in širino. Na počitkih je pa umrl za jetiko. Škoda ga je bilo."

"No vidite, saj pravim, da je boljše backe pasti in po mejah iztikati za ptiči, nego v šolo hoditi po jetiko," potoži zopet Francek.

Naš junak Jurče, ki je do sedaj sedel pri peči na skrinji in molče poslušal, misli pa, da vsakdo tudi ne dobi jetike, odkod bi se pa sicer jemala gospoda, ako bi umrl vsakdo, predno šole dovrši? Silno mu je bilo pa všeč, kar je gospodinja povedala o velikanski učenosti rajnega šestošolca. Znati, kako se premeri višina zvoniku, ne da bi šel človek k njemu ali nanj, mora biti jako lepo, in bodisi kakorkoli, temu se mora priučiti. Ko tako premišlja, pokliče ga gospodinja k mizi:

"No, kaj si se pa spravil k peči, kakor bi ne bil naš?"

"Semkaj sedi, da te vidimo od blizu, kakšen si. Sram te ni treba biti, le misli, da si doma."

Jurče prisede.

"Kako ti je ime?" vpraša ga Luka nekako ponosno.

"Jurij."

"Kako se pa pišeš?"

"Za Veho."

"Veš kaj," opomni Nande, ki je bil vzgojen gosposki, torej nemški, in baš zato ni poznal pravega našega jezika, "reči ne smeš 'za Veho', temveč 'Veha', sicer se ti utegne prigoditi, da te zapisejo: 'Jurij Zaveho'!"

"Čemu me bodo tako pisali, če razumejo naš jezik? Pri nas živ človek ne reče drugače, nego sem povedal," odgovori Jurče.

"Res, res, fantič," pravi gospodinja, "le slušaj le, ti še ne veš, kako je svet hudoben in zviti, ker si ravnokar prvič zapustil poštene domače hribe. Kdor te bode vprašal po priimku, le vsakomur povej, da si Jurij Veha, doma iz Morav, sicer se te utegne že prvi dan prijeti priimek, katerega se ne iznebiš vse živ dni. Držal se te bode, kakor klop kože. Ljudje so ti dandanes od sile poredni in hudobni. S priimki se obkladajo dokaj rajši, nego si pomagajo v silo. Sicer se ti pa že še odpro oči, da bodeš spoznal, kaj je svet."

"Zato sem pa v šolo prišel," odreže se Jurče.

III.

Ako kliče Bog samopašne in častilakomne vladarje zaradi krvi,

po nedolžnem prelite, na odgovor in zahteva strog račun, tedaj se je pruskemu kralju Friu II. in za njim francoskemu cesarju Napoleonu I. šmentano slabo godilo pri sodbi božji, ker oba sta iz zgolj sebičnosti prelila toliko človeške krvi, kakor nihče pred njima in za njima. Frie II., ki je sedel v tej dobi na pruskem prestolu, bil je v večnem boji z našo tedanjo vladarico Marijo Terezijo, hoteč ji odkrhniti lep kos države. Noč in dan ni mislil drugega, nego to, kako bi povečal državo svojo. Mlad, hrepeneč po časti in deželah, vpraševal ni dosti po vzrokih, kako bi vladarici Mariji Tereziji napovedal vsaj na videz upravičen boj. Kar iz trte je zvil vzrok, če ni bilo drugače, pa je bilo. Ako smemo verjeti lastnim njegovim besedam, vodila ga je na bojno polje, šestokrat tudi vroča želja, da bi se časniki pečali z njim, ali koliko je ta slavočnost zahtevala žrtev v denarji, zdravji in življenji, tega ni pomislil nikoli. Kako tudi? Brez sreča je bil in čustva! Kjer pa tega ni, ondu se tudi ni nadejati hvaležnosti, in vendar bi se bil moral Frie II. iz dveh vzrokov Avstriji izkazovati hvaležnega. Prvič so morali njega predniki, Braniborski knezi, zahvaliti jedino le avstrijske vladarje, ki so bili tedaj rimsko-nemški cesarji in največji veljavi v Evropi, da so dobili kraljevo krono in kraljev naslov. — Drugič je bil oče cesarice Marije Terezije, cesar Karol VI., Frieu II. krstni boter in velik dobitnik, ki je ubogega pruskega Frica leto za letom velikodušno podpiral z denarji. V poslednjem času pred smrtjo mu je dajal na leto po 3000 cekinov, njegovi sestra pa po 1000 cekinov. Vrh tega mu je cesar Karol tudi rešil življenje. Pošten človek bi torej od Frica ne pričakoval drugega, nego hvaležnosti. To je bilo pa uprav svojstvo, katerega ni poznal niti po imeni. Komaj je zatisnil cesar Karol oči in je po pragmatični sankciji njegove triindvajsetletna hči, bistroumna Marija Terezija zasedla cesarski prestol, jel je Frie na vse strani rovat proti nji in se pripravljati na boj, seveda vse lepo na tihem. V Berlinu so si že šepetali, da preži na Šlezijo in na cesarsko krono v rimsko-nemškem cesarstvu. Na Dunaji so sicer pravočasno zvedeli o Friejevih nakanah, ali žal, da jih niso verjeli, in kako tudi? Ali naj bi bilo to vračilo za tolikanj prejetih dobrot? Ni mogoče! In vendar je bilo res!

(Dalje prihodnjč.)

Tel. Canal 3764

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigovoznica v Chicagi

1412 WEST 18th STREET

Se priporoča rojakom.

Najnižje cene.

Bolnim ženam.

Sestra! Jaz sem žena, in poznam bolečine žene. Znašla sem zdravilo. Če trpite na belem toku, radi neplodnosti, bolečine in neredne mesečnice, na revmatizmu ali katerem drugem ženskem neredu, se lahko ozdravite doma za jako mal denar. Pišite sedaj, popišite vaše bolečine in priložite 2c znamko za odgovor. — Naslov:

Mrs. A. S. HON, Box Sl. 1.

South Bend, Ind.

Telefon: Canal 3014

MAZDAR!

SALOON

s kegljiščem

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unjake cigare. Potniki dobe pri meni čedna prenočišča. Potrežem vsakemu točno in izbornu.

MARTIN POTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

JOHN TANCL

Pogrebnik in balzamovač.

Kojiče za vse priložnosti, kot svatbe, itd. Telefon Canal 1101

1921 Blue Island Ave.,

Chicago, Ill.

0000000000 0 00000000000000000000 0 0000000000

Mi ne govorimo nič nepravilnega o Severovih Zdravilih.

NE KAŠLAJTE!

Ako zanemarjate tisti kašelj, bo trpel celo zimo. Odpravite ga takoj. Vzemite:

Severov Balzam

za pljuča (Severa's Balsam for Lungs)

Je časti vredno zdravilo za kašelj, hripavost, oslovski kašelj, zimski kašelj, vnetje sapnika in druge nepravilnosti pljuč, grla ali sapnika.

Cena 25 in 50 centov.

JETRNE NEPRILIKE

se kažejo skoro povsod, samo na jetrih samih ne, katerih ne moremo viditi in ne čutiti. Kazejo se

v glavi (omotica in glavobol)

v črevah (zapeka)

v želodcu (neprebava)

na koži (opehki in slaba koža)

v ustih (slabokus in nečisti jezik).

Severove Jetrne

Krogljice (Severa's Liver Pills)

uplivaja naravnost na jetra, popravijo in odpravijo veliko število jetrnih neprilik. Poskusite jih.

25 centov.

Naprodaj v lekarnah. Pristne nosijo napis "Severa". Zavrnite nadomestitve. Za zdravniški svet, pišite na

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

POPOLNO ZDRAVJE

VAŠ ZDRAVNIK, kedar vas zdravi tokaj vpraša glede vašega želodca, jeter in droba, kajte njegov prvi čin je stimulirati iste da delujejo; ZAKAJ PA ČAKATI, DA PRIDE DO TEGA? Popravite vzrok takoj predno obolite in odstranite strup iz vašega sistema.

ZAM-ZAM TABLETE

stimulirajo delovanje teh organov, ZAM—ZAM vam dajo rdečo barvo in vas poživijo. ZAM—ZAM je gladka pot do popolnega zdravja, so lahke za vzeti, jih lahko dobite, so lahke in pozitivne v njih delovanju. Samo en poskus in hvalo jim bodele peli do neba — kupite jih še danes.

Najboljše zdravilo za zabasanost
ZAM - ZAM TABLETE
V lekarnah 10c in 25c.

BROŠURA

"ŠKOF PROTI ŽUPNIKU"

je izšla v založbi

"GLAS SVOBODE"

in stane s poštnino vred 35 centov. Rojakom priporočamo naj Glas Svobode stane \$2.00 na leto. topleje, da sežejo po njej.

*) Prof. Vrhovec: "Ljubljanski meščanje v minulih stoletjih", Ljubljana 1886.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN V. KONDA, 1615 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JOSEF IVANŠEK, 1524 So. 41. Court, Chicago, Ill.
 JOHN BATICH, R. D. No. 1 Box 28 Washington, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. Forth St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEF IVANŠEK, 1524 So. 41. Court, Chicago, Ill.
 VICTOR S. SKUBIC, 2727 So. 42nd Court, Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN LEVSTIK, 11262 Stephenson ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vaš pismo in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika
 Jos. Banko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na
 John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welky-
 evi dvorani, 1805 Blue Island ave.

KRŠČANSTVO.

BOGOJEDCI.

Evharistija, po domače obhajilo, ki je bila pred nedavnim pretveza velike klerikalne demonstracije na Dunaju, sloni na mističnem in s človeškim razumom nesoglasnem nauku o t. zv. transsubstanciaciji, ki trdi, da se vsled čarodejne formule katoliškega duhovnika izpremeni kruh in vino v resnično telo in v resnično kri Jezusa Kristusa. Evharistični obred in transsubstanciacijski nauk ni sta iznajdba katoliških bogoslovcev: narodopisci so zasledili v najrazličnejših narodih podobne verske šege, sloneče na enakih fantastičnih predstavah. Z evharističnega kongresa, ki je imel izključno manifestativni namen, je bila že vnaprej izključena vsaka znanstvena beseda o evharistiji: udeleženci so slišali fraz na koše, ne da bi spoznali resnično bistvo tega katoliškega obreda. Da nekoliko osvetlimo značaj evharistije, priobčujemo zanimivo narodopisno razpravo o "bogojedcih", ki jo je v "Arbeiterzeitung" objavil pred nekaj dnevi Karel Leuthner.

Traojskega, pozneje grškega boga Dionizija, ki so ga imenovali tudi Saba, Sabacija, so častili na gorskih vrhovih, v temnih nočeh, ob nemirni luči bakelj. Šumna godba je donela, bučni zvoki bronastih posod, zamolklo grmenje velikih ročnih pavk in vmes do blaznosti vabljive, globokodoneče piščali. Množica čestilcev je, vzhajena po tej godbi, plesala z zvonečim vriskanjem. Zlasti ženske so se vrtile do popolne onemoglosti. Divje jim vihrajo lasje, v rokah drže kače, posvečene Sabaciji, mahajo z bodali ali pa s trstiko, ost skrito pod brbljanom. Tako divjajo do skrajnega razdraženja čustev in v sveti blaznosti planejo končno na živali, izbrane za žrtev, pograbijo in raztrgajo plen in z zobmi trgajo krvavo meso, ki je povzijejo sirovo. Žival, izbrana za žrtev, je bik. Bik pa je Dionizij sam. Oni, ki so ga zavžili, ki so pogoltnili njegovo meso, ti so deležni sedaj življenja boga samega. Zato si pridevajo njegovo božansko ime, imenujejo se Sabe, Sabacije, nosijo tudi rogove, kakor bog sam. Tako so bili pri bogu in v njem, postali so "enthesi" (z bogom združeni), njih razpoloženje je — entuziazem.

O Aeteki, ki so bili vladajoče in primeroma visoko naobraženo plemo v Mehiki, je ohranjena naslednja šega. Dobili so mladega, lepega jetnika, plemenitega rodu. Nadeli so mu ulogo boga Teekalipoka. Ko so ga nekaj časa obdajali z vseni častmi, ki so jih drugače izkazovali bogu — on je bil sedaj bog sam — so ga na praznik usmrtili in njegovo meso razdelili kot blagostojljeno jed med duhovnike in dostojanstvenike. Verovali so, da se je napojil jetnik v času, ko so ga častili kakor boga, z božanstvom — da se je zgodila transsubstanciacija, izprememba. Mehikanci so imeli tudi polovečeno obliko za zavzivanje boga, to je češčenje Vicilipohitija. Ko so praznovali namreč njegov zimski praznik, so napravili kip iz testa, ki je imel poteze boga, potem so ob kipu napravili kretanje, kakor da so ga zaklali, posamezne kose so razdelili in jedli. Kip iz testa so imenovali boga, ki se je, in udeležnike svete pojedine so nazivali "bogojedec".

O nenavadnem daritvenem običaju beduinskega plemena na sinajskem polotoku pripoveduje Smith v svoji knjigi "Vera semitov". Daritveni običaj je našel opis pri starem pisatelju Ninu. Ta običaj predstavlja gotovo najstarejšo obliko klavne daritve pri Semitih. Ob svitu danice je obkroževalo pleme med petjem altar, na katerem je bil privezan velblod: ob zadnjih glasovih petja so ranili daritveno žival v prvič, kri, ki je vrela iz rane, so željno pili in krvaveče sirovo meso so hitro pojedli. Bik, velblod, človek, s testom upodobljena človeška postava, vsi utelesujejo božanstvo. Ne označujejo le božanstva, niso nikakršni simbol, ampak božanska moč je na nekakšen način dobila obliko bika, človeka, testenega kipa in preide v onega, ki jo je, ki jo sprejme vase. Tega naziranj ne zasledimo te tu pa sem, njegove sledove dobimo povsod, tu jasneje, tam bolj meglene. Zlasti so v navadi hostije iz kruhovega testa; take so darovali Egipčani bogu Serapiju; Rimljani pa okrogel kruhek iz sveže moke. Peka užitnih testenin s človeško podobnostjo je ravno tako ostank stare šege zavzivanja boga.

Ako iščemo odgovor na vprašanje, kako se je zbudila v človeštvu čudna misel jesti boga — v kakršnikoli obliki — in s tem zadostiti hrepenenju po združitvi z božanstvom, tedaj moramo poseči globoko v prvotne predstave človeštva. Prvotni človek doživljal učinke predmetov, živih in neživih, ki ga obdajajo; sodi jih po sličnosti s seboj samim, po načinu, ki ga je dožival sam od njihovem delovanju in učinkovanju. Ali zanj obstoja šele posamezen slučaj, ali pravzaprav nešteto podobnih vplivov sveta, ki ga obdaja. Ni še zmožen, da bi zaznal v vseh učinkih neko živo moč, splošnosti ne vidi; njegov razum ni še toliko razvit, da bi ločil moč in snov. Zato se mu vidi ono, kar je poznejši čas odločil duši, neposredno na telesnosti. Prva oblika vere o duši je vera o duši, ki je s telesom nerazločljivo združena, telesna duša. Ta telesna duša, ako hočemo tako imenovati tesno spojitve moči in snovi, deluje v človeku, v živali, v vsaj za nas — neživih predmetih. Meyer pravi, da pračlovek lahko smatra ono, kar je brez življenja, zgolj za

predmet, ali vsak trenutek lahko to, kar je brez življenja, odda učinek, ki je izraz samostojne volje in zatorej duše. Na tej stopnji mišljenja je naslednji sklep samosebi umeven: Ravnotaklo kakor človek svojemu telesu daje snov z jedjo, ravno tako misli, da sprejema moč, ki je v oni snovi, vase. Kdor zavzije levje ali tigrovo srce, si prisvoji tudi moč dotične živali. Avstralski čarovnik požira kremenjakove kosce s čarovniško močjo ali pa jih nosi na telesu.

Oni veliki korak, poskus ločitve duše in telesa, moči in snovi, v mislih, ne spremeni prav nič v tej veri o prenosu moči. Ker se je pojem duše razvijal ob zaznavi smrti, zato so iskali moč duše v dihu ali pa v krvi saj z zadnjim dihom, s krvjo izgine življenje. Čeprav zmaguje polagoma predstava o duši v dihu, ker se združuje — zračna, lahka je, navidezno brez-telesna — s senčno dušo, ki jo pozna človek iz sanj, vendar si predstavlja dušo še kot nekaj masivnega. Drže otroka nad umirajočim, da ujame ob zadnjem dihu umirajočega njegovo dušo, ali pa mislijo, da ubeži duša iz umirajočega v podobni ptici, netopirja, kače, črva. Sedež duše so si mislili ljudje v ledvicah, v jetrih, predvsem pa v krvi. Zato je z vsemi verskimi šegami združena uporaba krvi, zato govorimo o krvnih sorodnikih, zato označujemo celoto človeškega bistva s "krvjo" in "mesom". Kri je tukaj pač duša.

Ali tudi v vseh drugih sokih, ki teko iz trupla, je lahko duša. Avstralec željno pije soke gnilobe, ki teko iz že gnijočega trupla, ker je uverjen, da si je z njimi pridobil moč in pogum umrlega.

S predstavo o duši je pač tesno združen začetek ljudožrstva. Divjaki menijo: če jedo truplo sovražnikovo in pijo njegovo kri da si pridobe tudi njegovo moč in pogum njegov. Šele pozneje je potreba po živežu utrdila to šego. Ako je torej želja v človeku, da si pridobi čednosti bližnjika z jedjo in pijačo, koliko bolj se bo še trudil, da si pridobi moč božanstva s tem, da se s telesnim uživanjem združi z božansko močjo. Ta skok ni tako velik, kakor se nam dozdeva morda na prvi pogled. Na najnižji stopnji razvoja ni nikakršne predstave o bogu, temveč le o neki demonski sili, ki jo čuti človek v učinkih obdajajočega ga sveta. Demonska sila se je šele pozneje razvila v vzvišeno božanstvo.

Ljudožrstvo in zavzivanje boga je zraslo torej iz ene in iste korenine oboje je rodila živa želja po telesni združitvi z božanstvom. In oboje poteka slično. Zlasti po daritvenih obredih se steka vedno tesneje drug v drugo. Pračlovek ni prinašal daritev, temveč se je branil le čarodejnih učinkov obdajajočega sveta s protičarovnimi sredstvi. Ali čim bolj so dobivali njegovi demoni (božanski duhovi) voljo in razum, tembolj se jim je približeval s prošnjami in darili. On moli in daruje, ali poleg molitve govori tudi čarovniška reka, s katerimi sili božanstvo: poleg žrtev poliva po oltarju kri, ki nosi njegove želje, in želje hoče s čarodejnostjo viliti božanstvo. Opazujemo v luči teh predstav še enkrat mehičansko človeško žrtev. Darovanje božanstvu in darovanje božanstva človeštvu obenem; saj je bil darovani človek "božastven", češčen kot bog. — Wundt pravi: "Darovanje bogu in spojitve z njim, se prepleta tukaj tako tesno, da nastane ena sama predstava. Po žrtveniku razlita kri je dar bogu. Kri, ki je nositeljica duše, pa obenem prevaja želje darujočih božanstvu, ki sprejema vaše nositeljico duše. Oboje se pa stopnjuje do najvišje mere, če človek daruje samega sebe, z vsemi organi, torej tudi z vso dušo. To je najvišje stopnjevanje darujočih, kakršno je običajno le v daritvenem kultu obsežne politične in verske združbe." Sledove človeških žrtev najdemo pri vseh narodih. Spomnimo se le Izakove legende; čeprav izključuje napredek človeštva človeške žrtve, vendar ne opušča one najvišje, najbolj učinkujoče daritve. Daritvena žival, posvečeno testo postane božanstvena in preideta kot bog v človeka. In tudi to je lahko darovanje z dvojnimi pomenom. Bog, ki se uada človeku v uživanju, se daruje tudi kot pravna daritve

za človeštvo najvišjemu, vladajočemu božanstvu.

Pomiriti nam je še začudenje, kako so zamogle iz globin pračloveškega mišljenja vrasle ideje darovanja, v času rimske države, na višku človeške omike, oblikovati nova verska, ki so si v naglem zmagovalnem pohodu osvojila vsa bivališča takratnega kulturnega človeštva. Ali to začudenje prihaja le vsled omejenega, krivega pojmovanja grško-rimskega sveta, ki ga je sodilo le po dneih njegovega klasičnega sveta in še tedaj le po duševnem svetu njegovih zastopnikov. Ali od tedaj so nam razbistrili Rhodejeva "Psyche" Dieterichova "Nekyia", Wissowa "Vera in bogočastje Rimljanov" in sto drugih podrobnih znanstvenih del, da je imela ljudska vera Grkov in Rimljanov, kakor vsaka druga vera, globoko temeljno plast čarodejnih, praznoverskih predstav, da je imela njihova vera tudi hrepenenje po blaženstvu in večnosti in da se je to hrepenenje izživilo v skrivnostnih, mističnih kultih. Od tedaj nas je predvsem razkritje starega vzhoda in natančna preiskava poznejšega starega veka, ko sta se pomešali grška in vzhodna kultura in pozneje tudi rimska, privedlo do razumevanja, zakaj da je grško-rimsko človeštvo postalo plen orientalskih kultov, to človeštvo, čigar duševne velikeane je ovladovala filozofija, oznanjujoča zanižanje telesa, označujoča telo za ječo duše, srednje plasti propaganda in zgled mističnih sekt, ki so gojile v najširših krogih potrebo po zveličanju in upanje na večnost, nižine in gor do viška pa najrazličnejše praznovrstno, čarodejništvo in navidezno astrološka znanost. Pa naj so bili ti orientalski kult čiščenje Mitra ali Atisa, ali Izide, ali Serapija, ali propaganda sinagoge in njenega vsi so bili zveličarska verska, v vseh je bil bog — posredovalec in zveličar —, vsi so krepko obljubovali večnost, vsi so imeli skrivnostne, babarske šege. Grški filozofi so hoteli dobiti pravstveni nauk, svetovni nazor, med tem pa so zajeli človeški pohlep po čudežih s čarovnijo in zgodbami o čudežih, z učinkujočim razkošjem daritvene službe.

Kaj je bilo nemogočega v cesarskem Rimu kaj je bilo ostudno in pohujljivo? Namesto z razlago pojasnimo to s primerom. V mestu, ki je zapovedovalo svetni, ki je vsesalo vase vso grško kulturo, so darovali maloazijski božanski dvojici Atis-Cybele takozvane tavrobolije. V votlini je bil skrit oni, ki so ga hoteli posvetiti, sprejemal je kri bika, ki so ga zaklali nad njim na preluknjanih lesenih tleh. Rimski pesnik pripoveduje: "Skozi tisoč špranj v lesu teče krvava rosa v votlino. Posvečene nastavlja kapljam svojo glavo, svojo obleko in vse svoje telo, ki ga omadežuje. Sklone se nazaj; kaplje padajo na njegovo lice, njegova ušesa, usti, na njegov nos; oči si poškrbijo s krvjo, še celo glavo ne prizanese, temveč nastavi jezik in željno srka črno kri." Po tem ostudnem oškropljenju se je izpostavljal okrvavljeni prosvetene množici v češčenju. Saj je ravno kar prejel krvavi krst in bil očiščen grehov; in ker je pil kri, je sprejel tudi obhajilo, postal je enak božanstvu. Pristaši kulta Atisa in Cybele so v svoji maloazijski domovini v sirovih dneih preteklosti s kovinskim kopjem pobili bika. (Od to ime tavrobolij, svetemu kopju je bila odločena pri ceremoniji pozneje važna uloga). Pili so njegovo kri, da bi si s krvjo pridobili njegovo moč. Ko je pozneje perzijska kultura zavladala po Mali Aziji, je pod vplivom perzijske mitologije, ki uči, da je bik ustvaril svet (bik igra v Mitrovem kultu, ki je najmočnejši konkurent krščanstva, veliko ulogo), pil Maloazijec z bikovo krvjo boga, božjo moč, pil prenovljenje svojega bitja. Šel je v votlino, da pokoplje v njej "starega Adama", in prišel je na dan okrvavljen, bil je prenovljen k večnemu življenju po krvavem zakramentu. Krvavi krst — tako berno — v množičnih napisih — ga je preporočil za večnost, za nebesa.

Tako je zmagal na rimsko-grških tleh kult zavzivanja boga. Na tleh, popolnoma prežetih z jutroveci — Siriji, Maloaziji, Egiptu, Židi — so dobile vse vere z Jutrovega — Mala Azije, Sirije, Egipta, Palestine — razširjevalce

iz domovine in ostala ljudska množica je bila globoko dovzetna, ker vražarstvo je nalezljivo. Po večnosti je vpila duša starajočega grško-rimskega sveta, po združitvi z bogom, ki je najvarnejši porok večnega, blaženega življenja.

Od petih ali šestih, z Jutrovega donešenih ver, ki so se borile za nadvlado na rimskem ozemlju, je morala zmagati tista, ki je nudila najkrepkejšo poročstvo za nebesa z najkrepkejšimi čudeži in ki je bila najboljše organizirana.

Vabi se Slovence in Slovenke, staro in mlado na veliko

DOMAČO VESELICO

katero priredi

SLOVENSKO SVOB. PODPORNO DRUŠTVO ŠTEV. 1, S. S. P. Z.

v Krkovičevi Dvorani

na vogalu Blue Island Ave. in 19. ceste; nasproti Kasperjeve Banke

V SOBOTO, DNE 23. NOVEMBRA 1912.

Začetek ob 8 uri večer. Izvrstna godba: "Česki Trio iz Prage".

Vstopnina 20c;

Garderoba prosta.

ODBOR.

VABILO

na zabavno veselico s plesom

katero priredi prigrdom prvega občnega sestanka

ZASTOPNIKOV SLOV. NARODA V AMERIKI

začasni odbor

SLOVENSKE SIROTIŠNICE

na zahvalni dan, dne 28. novembra ob 6 uri pop. v Narodni Dvorani, na 18. cesti in Centre ulici, Chicago, Illinois.

VSTOPNINA 25c ZA POSAMEZNO OSEBO.

Vstopnice je dobiti pri vsih slov. gostilničarjih.

OPOMBA: Čist dobiček gre v korist SIROTIŠNICE.

VSI DOBRODOŠLI!

ZAČASNI ODBOR.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranjsko

je največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911

614.5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog

42 milijonov kron.

Rezervni sklad

1 milijon 300 tisoč kron.

OBREŠTJE PO 4 1/4% BREZ ODBITKA

Za vloge jamči rezervni sklad hranilnice in mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Vina! Vina!

Rojaki po Ameriki sos. bno pa slovenski gostilničarji ki kupujejo od mene doma izdelana vina, me gotovo dobro poznajo in v ta namen se jim, kakor tudi drugim rojakom in gostilničarjem priporočam za obila naročila.

MRS. FRANCES LAUSCHE

6121 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatino in srebrnino, kar spada v to stroko. Popravljam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi amfone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošč. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeni blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave.

CLEVELAND, O.

KAKO JE Z VAŠIMI ZOBMI?

Ako imate iste v slabem stanju, ne odlašajte da te sezdraviti takoj, kajti pozneje utegne imeti to slabe posledice za vaše zdravje kakor tudi za vaš žep. Pomagal sem že v sto in sto slučajih tukajšnjim Slovincem o čemur se lahko prepričate po svojih rokah. Vsako orodje v mojem uradu, ki gre o vašo usta je čist o in prekuhan o električnim aparatom. Zobe derem brez bolečin. Po večletnem delovanju sem si pridobil sympatije tukajšnjih Slovincem. Drugi zobozdravniki zlorabljajo mojo priljubljenost med Slovincem s tem, da vas varajo, da smo v kompaniji. Ne dajte se preseliti, ampak pridite naravnost v moj urad, kjer imate najboljšo slovensko z. nsko postrežbo.

DR. A. A. KALBFLEISCH

WHITE CROSS ZOBOZDRAVNIK

6426 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

DOPISI.

Waukegan, Ill.

V Waukeganu se vre in bo vrelo, dokler ne bo voda skipelala. — Pravega miru ne bo kmalu in za to imamo vzrokov dovolj. Dobro bi bilo ko bi kdaj posegel nazaj in razložil kako je prišlo do take zmešnjave. In zato hočem v tem dopisu stvar malo razložiti. Dne 3. junija je bila sklicana skupna seja cele fare. Že takrat se je slišalo, da nekateri cerkveni odborniki se ne bodo vdeležili seje, a konecno pa so le prišli. Eden teh vzornih cerkvenih mož je vreden, da se ga spomnem s par vrsticami. Ko se je g. Kalana vprašalo, kedo je tisti, ki je rekel, da odbornikov ne bo na sejo, je g. Kalan rekel: "Dotičnega človeka ne izdam in rajše ostanem jaz lažnik, ker prepira ne maram delati." Na to mu je pa debeloglavi rogovilež odgovoril: Ti si lažnik! Ti si Kristusov izdajalec! In začel razbijati po mizi. Ljudstvo se je hitro okoli njega zbralo in zagnalo velik krič in ko ne bi sam hitro rekel, da gre prostovoljno na svež zrak, bi ga s silo izgnali. Reči moram, da vsi trije cerkveni magnati so fini dečki; račun so napravili, pozabili pa so zapisati, koliko denarja je še ostalo pri njih. To so vam cerkveni možje, da jim ni para. Pa da sem pravičen naj pustim slabotna dva pri miru in se lotim tistega debeloglavega čuka, ki vedno zgago dela. Pravijo mu modrijan z premogovimi možgani. Ta cerkveni čuk je nekoč predlagal in svetoval na cerkveni seji, katerih otrok se sme krstiti in katerih ne. Gosp. Plevnik, dasi pod vplivom kapitalističnih bosov, se je postavil čuku po robu in mu resno odgovoril: "Otroci so nedolžni in jih moram krstiti, ker to je moja dolžnost!"

G. Plevnik je odšel, g. Kalan je na drugi fari in g. Stukelj je tu. G. Stukelj je še mlad in menda neizkušen ter najbrž posluša kar mu debeloglavi čuk natvezuje in svetuje, ker drugači ne bi podil iz cerkve botra in botro in bi krstil nedolžnega otroka, ne oziraje se kaj so stariši in na katero stran vlečejo botri. Vsa čast botromu, ki jih ni sram priznati, da so g. Kalanovi pristihi in da se potegujejo za pravico. Gosp. Stukelj ali res mislite, da zato otrok ne bo živel, če ga vi z vodo ne polijete. Ali res mislite, da ste vi edini, ki znate obliivati z vodo? Kaj mar otroku, če je krščen ali ne. Vi pa, Kristusovega namestnik pojdite se krščanske vere učiti in ne dajte se slepiti modrijanom ala čuk in druga zagrižena banda, kateri je več na tem, da se krvavo mašujejo, kot pa spolnuje Kristov nauk: Ljubite se med seboj! in: Mir z vami!

Predno zaključim naj omenim, da g. Stukelj ni nič kaj točen pri svojem pravilu. V cerkvi je naznanil, da bo pogreb v torek ob 9 uri dop. pa je prikolovratil šele ob pol enajste. Če je Vaša čebula tako pristimana, da zgubi v 24 urah celo uro in pol, potem jo prinesite k meni na 725 Market Str., da Vam jo popravim in parkrat s kladivom po njej udarim — bo mogoče pomagalo.

Pred zaključkom naj še povdarim, da duhovniški ovratnik še ni znamenje skušenosti — in s tem sem dovolj povedal. J. Maček.

Springfield, Ill.

Delavske razmere so se v zadnjih par dneh nekoliko zboljšale. Sedaj delamo od 2 do 5 dni v tedni, vendar se delo težko dobi.

V St. John's bolnišnici je zelo bolan dobroznani rojak in gostilničar Josip Skube, član in bivši blagajnik S. S. Pevskega društva "Prešern". Želimo mu brzo okrevanje.

Na zahvalni dan, dne 28. nov. bo praznovalo naše gori omenjeno pevsko društvo obletnico svojega obstoja in v ta namen priredi koncertno veselico na tisti dan v prostorih Silvestra Repovž na 15. cesti. Začetek bo ob 1. uri popoldne. Prijatelje stov. petja in Hrvate vabimo najvljudnejše na veselico našega društva!

Na svidenje na veselici!

Martin Juntus.

Cleveland, O.

V 37. šte. pitsburške "Standarda", ki čuje tudi na ime "Edinost" čitamo nek članek pod naslovom: "Rezultat konvencije S. N. P. J.", ki ni nič drugega kakor prav nesramen napad, na društva in delegate zadnje konven-

cije, iz Clevelanda. Sodeč po vseni omenjenega članka, se je morala izvršiti v pisateljevi glavi "velika preemba" (še večja kakor pri Jednoti), če je še sploh pri normalni pameti. Ali pa se je člankar od samega veselja po izidu konvencije, preveč navlekel "Zanol whiskeya", da se ga je lotila nevarna — bolezen: Delirium tremens, ker drugače bi ne bruhal tako zlobno svoje rudeče lave — kakor steklo kuže, na naša društva in delegate pete konvencije S. N. P. J.

Smili se mi sicer siromak, da ga je zadela taka nesreča, toda pomagati mu nemorem drugega kakor, da ga bom priporočil "spic-purškemu Krjavlju", da ga ozdravi kakor je ozdravil svojo kozo.

Člankar piše: "Preokret je tako silen pri Jednoti, da oni poraženi — borci (clevelandčani) teško če ne bodo prišli z novo — jednoto na površje, da si s tem olajšajo sree." In dalje: "Se li niso čuli iz vzhoda bojeviti glasovi, ki so napovedovali smrt sedanjemu vodstvu in objednem ti glasovi grozili premestitev Jednote — v neki drugi prijazni kraj? Odkrito rečeno, da je neko mesto imelo 16 delegatov, ki so zastopali društva iz enega samega — kraja, tega ne pomni nobena konvencija slov. jednot, ki so bili edini v namenu in nastopu, edini v taktiki, z jedno besedo, 16. glasov enih misli!"

Tako toraj gospodine. Le priznajte 15. društev nad 1000 članov in 16. delegatov ima S. N. P. J. v Clevelandu, (kakajne v Chicagu ali Pittsburghu ne boste tega nikdar doživeli) to nam priča dovolj, da smo delali, nesebično za Jednoto in koristi našega naroda. Tudi za Vas smo delali, gospodje! Le ozrite se nekoliko nazaj in videli boste; toda plačali ste nam proketo slabo, kar Vam ne bomo pozabili. Ko bode prišel še kakšen Westmoreland, se lahko obrnete na čikaške sodruge — nas pa pustite popolnoma pri miru. Radi sumničenja naših delegatov, naj rečem le toliko, da niti eden ni šel s slabim namenom na konvencijo. Kar se pa tiče hujskačev (za premestitev Jednote) od zunaj, mi nismo odgovorni in smo tudi z njimi sami obračunali v 37. šte. Glas Svobode.

Na Vaša podtikanja o noveji Jednoti —, si štejemo v čast vam povedati da isto že imamo, ter nam jo ni potreba znova vstanovljati. Kaj pravite gospodje, ko bi naših 14 društev z \$11,000 (in morda še 16 društev po državi Ohio) ki smo jih prispevali v skupno blagajno S. N. P. J. clevelandčani od predzadnje konvencije, pokazali figo Jednoti, kakor nam namigavate? Najbrže, da bi rudečim petelinom okoli "Proletarca" ne prišlo namislet, na prihodnji konvenciji v "špicpurgu" (!) plačevati stotake kakšnemu Pauloviču za naštavanje — skabov, ampak ga boste pustili za švedskimi preprogami — kjer bo študiral skabsko — pravo, kajti denar boste potrebovali drugje. In če so se naši delegati uprli temu nepostavniemu činu, so imeli popolnoma prav, ker mi ne plačujemo assesmenta za budalosti fanatičnih socialistov, ampak za bolniške podpore in usmrtnine članov. Sapientii sat!

J. F. Rovnjanov.

Waukegan, Ill.

Sveto pismo pravi: Gorje mu, kdor enega izmed malih pohujšale in boljše bi bilo, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, da se potopi v globočini morja." To zasluzi naš župnik g. Stukelj.

26. m. m. je prišla k njemu k spovedi dvanajstletna deklica, ko je prišla domov je začela praviti svoji materi: Kako je to, da so me gospod podučevali, da naj vzrejam otroke po krščansko in so me spraševali po nekakem mesu pa jih nisem razumela itd., itd.

Ni li to pohujšanje, katero mora obsojati vsak normalen in moralen človek?

K njemu ste prišli k spovedi tudi dve drugi deklici, katere je pa zapodil, ker je vedel, da njujpa stariši simpatizirajo s g. Kalanom. Sedaj si stariši ne bodo več upali pošiljati svojih otrok v cerkev in k spovedi, boječ se, da jih ne zapodi ali pa pohujša.

Dne 27. okt. so prinesli v cerkev novorojenčka, da ga g. Stukelj krsti. Ko jih vse izpraša in popiše, pa vpraša botre: "Ste li Kalanoveci?" Odgovor je bil: "Da".

"Potem pa le pojdite, jaz vam ne krstim otroka. Ste že opravili!" je rekel g. župnik. Boter pa ga še enkrat vpraša: "Ali res ne?" G. Stukelj pa ju je nahučil z get out, get out. In šli so, toda ne domov, ampak v nemško cerkev, kjer je bil otrok krščen.

Po tem sodite Kristusovega namestnika!

Cerkveni odbor! Ako ne uredite te zadeve vi, potem nastopimo mi drugim potom. Takega brezobzirnega duhovna ne moremo spoštovati, pa če je prav sin (!) prvega predsednika K. S. K. J.

Sedaj ima g. Sojar zopet priliko teči s to številko k odvjetniku in ga vprašati za svet.

Kdor se hoče prepričati o verjetnosti tega dopisa se lahko obrne na uredništvo, ki mu pokaže podpise prizadetih starišev, ali pa na podpisane.

L. Lah.

Gilbert, Minn.

V zadnjem listu sem vam poročal o nameravanem samomoru rojaka Ivana Sustar, danes pa vam naj popišem kako se je vedel naš župnik, ko ga je prišel tolažiti v bolnišnico. Ko se je rojak zavedel, zahteval je duhovnika in sicer Rev. A. Pirnata iz Gilberta. Ker g. Pirnata slučajno ni bilo doma so pripeljali irskega duhovna iz Eveletha, da ga dene v sv. olje. Drugi dan je Sustar zahteval, da mu pripeljejo g. Pirnata, ki je tudi prišel. G. Pirnat je Sustarja naj prvo vprašal, če ima kaj denarja in če je pri kakem društvu, na kar je dobil odgovor, da nima denarja in da ni v nobenem društvu.

To je res grda navada naših duhovnov, da najprvo vprašajo po denarju. Usmiljeni Samaritan ni prašal po denarju, temveč brez pomisleka storil dobro delo. Našim Kristusovim namestnikom je proketo malo mar, če kedo drugi kaj dobi, samo da se njihova malha polni in da gre njim dobro — pa makar trpina iz kože slečejo.

Vprašal bi tudi g. Pirnata, kaj njemu mar pisanje v društvu in zakaj nosi na veliki boben take stvari, da še bolj narod pred Angliji sramoti.

Naš g. župnik se mi zdi podoben čikaškemu Sojarju, ki se sedaj nekaj vmešava v Slovensko Sirotišnico in piše svoje premišljene (!) članke v A. S. Iz tega lista uvidevamo, da je naši duhovščini jako hudo, da bodo nekateri celo ob pamet prišli zaradi ustanovitve slovenske narodne Sirotišnice. Enkrat se oglasi Kranje, drugi Sojar, tretjič g. Klepetec in tako dalje. Dragi gospodje, dajte si že enkrat dopovedati, da mi gremo svojo pot naprej in kolikor bolj si vi jezike brusite, toliko bolj se narod zanima za prepotrebo stvar. Vedite, da tukaj si ne bodo ne škofje in ne duhovni žepov polnili zato, ker mi hočemo imeti narodno zavetišče, ne pa strankarsko. Vedite, da narod več ne spi, da tisti časi, ko so rimski hlapeci ponarejali oporoče, sežigali nevernike itd., so davno prošli in da narod se dviguje. Vedite pa tudi to, da bo v sirotišnici imel vsak zajamčeno svobodo osebnosti, versko in politično prepričanje, in če bo kateri hotel iti k maši, bo to lahko storil, če bo sam hotel ali pa tudi ne. Silil jih ne bo nihče.

Rojakom bi priporočal, da čitajo in se naroče na tiste liste, ki delujejo na vresničenje te ideje. V nobeni hiši bi ne smeli biti brez takih listov, ki se potegujejo za dobrobit naroda. Naj nam pokaže A. S. koliko dobro smo od njega prešli in kaj je storil, da bi bil lahko ponosen na svoje delo? — Proč z njim. Čitajte G. S. in druge napredne liste! Žrtvujte en dolar in spoznajte resnico? Zastopnik.

Roslyn, Wash.

Tako naj povem, da delavske razmere so tu jako slabe. Dober organizator bi imel tu pri nas veliko opravka za dalj časa. Škoda je, da ni sodruga Etbin Kristan tu pri nas, bi nam vsaj vgladil pot do organizacije in podnetil ogenj solidarnosti. Zdravi!

G. Sumina.

Jenny Lind, Ark.

Dela se tu še precej, zaslužek pa je primeroma slab. Toliko se zbijemo, da imamo za hrano in stanovanje ter društvene prispevke; za ječmenovec pa bore malo ostaja.

Pri vsem tem pa moram prizna-

ti, da smo tukajšnji rojaki narodnjaki. Že leta potrebni Društveni Dom bo v kratkem zgotovljen. To bomo proslavili na prav spreten način.

Pozdrav!

Jacob Zajc.

San Francisco, Cal.

Popolnoma se strinjam z dopisom Matije Petschnika iz Black Diamonda, Wash. Želim, da bi še večkrat tako pametno pisal.

Svetovno razstavo gradijo že preko eno leto — seveda samo v kapitalističnih časopisih. Ista se mi zdi kot strah, kateri je od znotraj votel, zunaj ga pa nič ni. Rojake, delavce svarim, da ne verujejo tem časopisom in ne hodijo v Frisco za delom. Delavske razmere so tu jako slabe, draginja pa grozna.

Pozdrav!

L. Kaušek.

Članom dr. št. 3 S. S. P. Z. v Depue, Ill na znanje.

Prihodnja dr. seja se bode vršila dne 1. dec. 1912 ob 7. uri zvečer v navadnem prostoru. Opozarjam vse člane, da se zanesljivo udeležijo iste seje. Omenjenega dne bode volitev društveni odbor za 1. 1913. Ob enem se usojam opomniti vse člane, kateri so z mesečnim prispevki zaostali z m. oct., da takoj poravnajo! Vsi doneski morajo biti poravnani z m. dec., da potem zamoremo vrediti knjige. Tekoče leto člani spijo, kakor vidim; nadejam se, da za prihodnje leto se bodo zbudili in nekoliko bolj agitirali za dr. napredek!

Dr. knjige so zaključene z m. Junij 1912. Ostanek k dobrem v dr. blagajni je \$69.01. Nekterim članom še ni znano, od kod je ta svota prišla v blagajni in kdor je vsled tega ob 4 uri jutrajšel k počitku!

Ta opomba sedaj naj zadostuje za vselej. Ako ne bode drugače bomo vzeli metlo v roke in tako člane na sejo pridobiti.

Prejšnji tajnik je vsled privatnih fraz napovedal odstop. Člani zahtevajo, da se prejšnji tajnik vdeleži seje dne 1. dec. predno se mu odda odstopni listek.

Noben tajnik nezamore knjige oddati med sejo, akoravno odstopi. Toliko v pojasnilo vsem članom dr. št. 3.

Bratski pozdrav

Dan. Badovinaz, preds.

Naznanilo.

Tem potom poročam članom dr. št. 61, spadatajoč k S. S. P. Zvezi, da se polnoštevilno udeležijo prihodne seje, ki se bode vršila dne 1. decembra t. l.

To je zadnja seja tega leta; ker so pa člani pri društvu, ki niso bili še pri dr. seji odkar so v omenjenem društvu, se vendar spodobi, da se udeležijo prihodne seje.

Imamo več važnih točk na programu, kakor celo letni račun, ter volitev uradnikov za prihodnje leto 1913.

S sobratiskim pozdravom

Frank Levstek,

817 Wooster Ave., Barberton O.

Poguba naroda.

Zgodovina nas uči, da je bila poguba največjih narodov povzročena vsled zgube apetita in vsled preobčutnosti. — Prosperiteta je prišla do take stopnje, da ljudje niso hoteli več jesti navadno, moč dajočo hrano, ampak so se naslajali s slaščicami, doblijenimi iz vseh delov sveta. Prenajeli so se, postali so leni, debeli in neprimerni za nobeno delo. Na to je prišel konec. To naj bo svarilo nam vsem. Tudi v tej deželi lahko vidimo, kako ljudje, ko hitro postanejo premožnejši, skušajo pokvariti svojo prebavo. Jest moramo samo dobro, tečno hrano in nikoli zanemariti najmanjši nered, vedoč da Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino daje v vseh takih slučajih hitro od pomoči in novo moč. Isto je zelo dobro zdravilo za boleznii v želodcu, jetrih in črevah. Isto bo tudi osnažilo telo in ga držalo čisto. V lekarnah. — Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Advertisement.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznano staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite.

Imajte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice.

Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Filale olajšajo. (25c. ali 50c.)

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

J. F. HALLER GOSTILNA

prvo vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.
2103 Blue Island Av. cor. 21. St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali imate slovenske gramofonske plošče? Rabite li uro, verižico, prstan ali kakoršnosibodi zlatino in srebrnino? Vse to najdete v našem ceniku, ktereга Vam pošljemo za stonj, in poštine prosto, samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.
P. O. BOX 25, DENVER, COL.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.
veliká Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo jesenske in zimske obuče.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCII POSEČAJTE
"Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fine vina in smokke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —

J. Klancinek in J. Pungertič
312 Garrison Ave.

lastnika in prolažalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.

FORT SMITH, ARKANSAS.

The Konrad Schreier Co.

Skebeygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI

CARL STROVER

(Sobe šte. 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 599 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

in trgovec z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

"Slovenian Club" Saloon
V STRINGTOWN,
Leadville, Colo.

e priporoča Slovincem za na irano in stanovanje.

JOE LANICH, lastnik.

Slovenska gostilna

1251 So. Santa Fe ave., Pueblo, Colo.

Tu dobiš vedno sveže Walterjevo pivo, ohioška vina, dobro domače žganje in najboljše smotke.

Slovenci obiskujte nas.

J. GABER, lastnik.

Za vsako bol v vaših udih ali telesu rabite

SCHEFFLOW ORIGINALNI MUSTARD LINIMENT

Isti Vas hitro ozdravi in olajša bolečine takoj. Se dobi pri.

LOUIS SCHEFFEL, lekarnarja

20. cesta in Blue Island ave. CHICAGO.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuvaj najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Belokranjska želznica zmrzuje? Iz Novega mesta poročajo: Vkljub temu, da imamo že nekaj časa trajno lepo vreme in da na belokranjski progi tostran Gorjancev razen za silo pretrganega terena v glavnem ni še nič narejenega, se delo ustavlja dan za dnem, kilometer za kilometrom. Prehodi se po več kilometrov, kjer ni videti ne enega delavca, kjer ni še nič storjenega. Pa konečno za progno med malo obljudenimi kraji ne pride toliko vpoštev, če je delo strojeno že letos ali še le prihodnje leto. Ampak kar je za ozir na splošni promet vse graje vredno, je silna nemarnost in počasnost podjetja, kar remi: poverjena zgradba novomeškega predora. Že samo surovo vrtnanje predora, ki je v notranjščini komaj poldrug sto metrov dolg, je prekoračilo termin za več kot mesec dni. Pa tudi to bi javnost malo brigalo, da ravno tudi vsled te počasnosti ne trpi ves promet med Novim mestom in kolodvorom. — Vsled zgradbe tunela je kaj bolj obljudena Kolodvorska in obenem državna cesta na dveh krajih do polovice zaprta, kar živahni promet jako ovira. In ravno na teh obeh krajih gre delo tako prokleto počez, da pač ne pridejo nikamor naprej. Zdaj je tu že več inženjerjev kakor delavcev. Nemara bo ta del proge še pred zimo — zmrznil.

Uboj v Birčni vasi. Novo mesto, 22. oktobra. Kroniko ubojev je večeraj povečal uboj v Birčni vasi. Tu skozi se gradi belokranjska železnica in je v vasi naseljenih več delavcev, večinoma iz domačih krajev. Te dni so imeli izplačevanje, kateremu je sledilo pijančevanje. Dočim so šli ostali delavci v ponedeljek na delo, jih je nekaj popivalo in delalo "blau". Pri pijanci so se sprli. Neki Šušek iz Guberij je kar z vago svojega tovariša udaril po glavi s tako silo, da se je takoj onesvestil. Pripeljali so ga v bolnico v Kandijo, kjer je že danes vsled otrpnenja možgan umrl. Ubijalec so že zaprli.

Božji namestnik ne zine ne enkrat zastoj. Iz Mirne peči pri Novem mestu poročajo: To veste, da namestniki Kristusa, ki je učil, da morajo apostoli oznanjevati božjo besedo brezplačno, kakor so jo tudi brezplačno prejeli, ta nauk izpolnjujejo tako, da si dajo tudi vsak očenaš za mrtve posebej plačati. Svojčas so bili ti očenaši po 4 vinarje, a ker se je vse podražilo, so se morali podražiti tudi očenaši za mrtve. Tc je navada povsod, koder božji namestniki pri božji službi molijo po 20 takih očenašev, na katere naberejo kar po 10 mrtvih. Naš župnik pa hoče vpeljati še tudi druge vrste barantije na prižnici. Reven kmet je izgubil k maši gredočo svojo žepno uro, ali pa mu jo je dober kristjan med božjo službo ukradel iz žepa. Mož je šel k župniku prosit, naj oznanj na prižnici, da mu je bila ura ukradena. Župnik je to obljubil. Pri prihodnji božji službi kmet verno posluša, ali bo župnik izpolnil svojo obljubo. Pa "gospod" so oddrli celo rešto plačanih očenašev, toda na kmetovo uro se niso spomnili. Ko gre kmet župnika vprašat, zakaj ni oznanil izgube njegove ure, je božji namestnik dejal: "Zato ne, ker niste nič plačali za to oznanilo." Kmet ga začuden pogleda in mu položi groš na mizo. In glejte takoj pri prihodnji božji službi je župnik izpolnil svojo obljubo.

PRIMORSKO.

Obesil se je Valentin Valič iz Sv. Križa (Male Žablje) v svoji hiši 19. m. m. Živel je v ugodnih razmerah, star 60 let. Poslednje tedne je kazal znamenja, da se mu je pričelo mešati.

Požar na hribu poleg Tržiča. — Dne 17. m. m. zjutraj je gorelo na hribu nad Tržičem; ogenj se je raztegnil na 4000 kvadratnih metrov ter požgal travo, drevje in lesovje. Gasili so občinski ognje-gasci iz Tržiča in oddelek vojaštva pod poveljstvo enega častnika. Ni znan vzrok požara; črnaški preiskujejo in iščejo vzroke požara.

Zaderski nadškof in "Rdeči križ" za balkanske narode. — Iz Zadra: Posebna deputacija dveh gospa in nekega odličnega književnika je šla k nadškofu dr. Pu-lišiču, da ga poprosi za obol za balkanske ranjence. Kakor hitro je slišal nadškof prošnjo, se je namrdnil in ni hotel dati niti vinarja. Deputacija se je trudila dopovedati nadškofu; da gre za blag namen, toda vse zaman, on ni odprl svoje denarnice!

Samomor. Dne 16. m. m. se je ustrelil v gozdiču v Klanecu v Istri Hans Uggo-witzer. Bil je svoje dni učitelj v Dolini in v Herneljah, pa je službo popustil. Kasneje je bil v pivovarni Dreherjevi v Trstu in zastopnik zaloge na Kozini, pa tudi to ni šlo. Zadnja leta je nosil pisma, ker je živel pri svoji sestri, poštarici v Klanecu. Večkrat je pravil, da se sam konča, sedaj je to storil.

Morilec svoje matere Koblitz, ki je po umoru pobegnil iz Prage, se je v Nabrežini ustrelil. V Trstu in v Nabrežini se je izdajal za inženirja Tichyja iz Amerike ter je bil kot "inženir Tichy" pokopan.

Trgovca aretirani zaradi požiga. Lastnik tvrdke S'atoper, A Tonsi-č, v Trstu ima svojo prodajalnice na vogalu ulice Stadion in Carducci. V terek zjutraj je nastal ogenj v tej prodajalnici, ki je po Tonsichevih zatrjevanjih napravil okrog 60,000 K škode. Ogenj je baje nastal nekaj ur prej, preden je Tonsi-č otvoril trgovino, in se je potem razgorel, ko je dobil zraka po otvoritvi trgovine. Oblasti se je zdela cela stvar nekoliko sumljiva. Tonsieha so aretirali in ga izročili državnemu pravdnistvu. Tonsi-č je bil zavarovan pri "Societa Adriatica di Assicurozio-ne" za 35,000 kron, pri "Societa Verona" pa za nadaljnjih 30,000 K.

ŠTAJERSKO.

Orožje za igračo. Osemletni posestnikov sin Jože Omulec v Ob-lakih pri Ptujju je pasel z nekim 14letnim fantom krave. Na paši sta se igrala s samokresom. Starejši fant je samokres sprožil in kroglica je zadela osemletnega Omuleca v glavo. Prepeljali so ga takoj v ptujsko bolnišnico, kjer je par dni nato umrl.

Morilec alkohol. Ustreljenega so našli 20. oktobra zjutraj v Osluševih pri Ormožu posestniškega sina Franca Roškar iz Gajovec. — Fantje so prejšnji večer v neki šnopsarni pili šnops. Morilec, ki je s puško ustrelil nesrečnega mladeniča, se je baje poprej še do pijanosti napil šnopsa.

Nezgodna otroka. V Trbovljah so se otroci igrali na progi za prevažanje premoga. Ko je pridrdral prazni voziček, takozvani "Hund", je skušal skočiti nanj triletni sin Maksa Krča, a mu je izpodletelo, da je padel pod voz, ki mu je obeh nogi razdrobil.

Samomor vojaka. V kavalerijski vojašnici v Mariboru se je ponoči obesil v Landskronu na Češkem rojeni trgovski pomočnik Leopold Mueller. Samomor je baje izvršil vsled neozdravljive bolezni.

Nadležni potepuhi. Kraje to in onstran Save vzemirajo sedoj cele trume najrazličnejših ljudi, ki so delali pri belokranjski železnici, sedaj se pa tod okoli klatijo brez strehe in zasluzka. Marsikateri kmet jim je že moral neprostovoljno dati kruha in vina, ker so mu grozili z ognjem, ubojem itd. Prav originalno so se masčevali nad neko posestnico Kralj na kranjski strani. Šli so ti postopaj-ravno mimo kleti, ko je bila kmetica notri in so zahtevali od nje vina. Ker ga niso dobili, so kmetico kratkomalo zaprli v klet in odšli. Mož je prišel šele tretji dan domu in našel vse v neredu; živino pa gladno; ko je iskal ženo, jo je našel vso obupano v temni in vlažni kleti. Ptički, ki so to naredili, so seveda tačas iz kraja izginili.

KOROŠKO.

Tragedija služkinje. V neki celovški gostilni se je zastupila 25-letna služkinja Marija Schretner-jeva iz Beljaka. Samomor je izvršila vsled nesrečne ljubezni in zaradi brezposelnosti. Odpeljali so jo v brezupnem stanju v bolnico.

Pogorelo je v Dobrovi pri Bo-rovljah gospodarsko poslopje puškarja Ivana Huša. Ogenj se je silno hitro razširil in nevarno o-

grožal sosedne hiše. Gasilec se je posrečilo, do so ogenj omejili. Živino so rešili. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Po nesreči ga je ustrelil. Kovač Frane Ebert in gostilničar L. Dul-nik v Kruskem mostu sta lovila 17. avgusta jelene. Ebert se je postavil na čakališče, Dulnik pa je imel po dogovoru nalogo, da obide mal griček in mu prižene žival. — Naenkrat zapazi Ebert v megli kakih 50 do 70 korakov daleč, da se mu nekaj bliža. Uverjen, da je jelen, je Ebert ustrelil in tudi za-del. Toda padel je Dulnik, ki je prišel proti dogovoru z Ebertom po drugi poti proti čakališču. Dul-nik je vsled dobljene rane čez par dni umrl. V terek se je vršila v Celovcu tozadevna obravnava, pri kateri je bil Ebert oproščen, ker se je sodišče prepričalo, da je nesrečo povzročil nesrečen slučaj.

Življenja sit. Na celovškem kolodvoru so morali uslužbenec z vso silo odtrgati s tira hlapeca Luko Pasterea, ki je hotel izvršiti samomor. Prijel se je z obema rokama za tir in vpil: pustite me na miru, saj vas nič ne briga, če sem jaz življenja sit. Spravili so ga nato v bolnišnico, ker sumijo zdravniki, da je umobolen.

RAZNO.

Koliko bo stala vojna na Balkanu? — Francoski senator Gervais je v nekem intervjuju povedal to-le: Nemško-francoska vojna je zavzela 245 dni, to je od dneva napovedi vojne 17. jul. 1870. do konca 18. maja 1871. Povprečno je bilo na dan stroškov 7,800,000 frankov. Ker je bilo vojakov 1,255,000, je stal en mož na dan 6.25 frankov, torej okroglo 6 K. Po novih računih stane vojak v času vojne okoli 9 frankov. — Na Balkanu je na bojišču okoli 1,500,000 mož, to bi dalo dnevnih izdatkov 12 milijonov frankov za realne vojne troške. Razdelitev bi bila ta: Bulgarija, 355,000 mož, 2,640,000 frankov. Srbija, 275,000 mož, 2,200,000 frankov. Grčija, 30,000 mož, 240,000 frankov. Črnagora, 40,000 mož, 320,000 frankov. — Turčija, 800,000 mož, 6,400,000 frankov. — Mesečnih stroškov bo 360 milijonov frankov, troški mornarice niso ušteti.

Da ne bi trpelo kmetijstvo v Bulgariji. Banka kmečkih društev je vspodbudila v posebni okrožnici vsa društva, naj poskrbijo, da se storijo vsa potrebna kmečka dela na poljih onih Bulgarov, ki so odšli na vojno.

Črnogorski pregovori. Vse za čast, časti pa za nobeno ceno. Tudi vrag ve, kaj je pravica, ali kljub temu je ne upošteva. Kdor pade v vodo, temu se ni treba bati dežja. — Kdor prosi, je nesramen, ali kdor mu ne posodi, je še nesramnejši. Dobro je, če se semintje izpolni tudi nasvet ženske. — En vrag se boji pred križem, drugi pred žensko. Veruj ženskim besedam toliko, kakor šepanju lisice. Bolje je od dvora do dvora prosjačiti, kakor pa hoditi od enega sina k drugemu. Kdor s hudičem sadi buče, temu jih razbije na glavi. — Še psa se vpraša po njegovi materi.

Skadrsko jezero, to je pravi bis-er Črnogore. Meri 262 kvadratnih kilometrov. Dolgo je nad 40 kilometrov, široko nad 14 km, globoko pa povprečno 10 m. Izredno veliko ima Skadrsko jezero otokov, namreč 35. Jezero meji turško-črnogorska meja v sredini. — Jezero je zelo bogato na ribah ter so n. pr. leta 1906 izvozili 117 tisoč kilogramov rib v vrednosti 50 tisoč kron. Največ rib iz Skadrskega jezera se odpošlje v Srbijo, Italijo in Avstro-Ogrsko. — Da je bilo Skadrsko jezero za časa Rimljanov mnogo večje kot je sedaj, je dokazano. Takrat se je raztezalo skoro do sedanje Podgorice, ali apnenčeva stena, ki je obdajala jezero od vseh strani, se ni mogla ustavljati izpodjedanju ter je počila na dveh krajih, vsled česar ste nastali reki Bojana in Kiri. — Površina jezera se je vsled tega znatno znižala in so se skrčili bregovi. Na osušenem ozemlju so nastala najrodovitnejša polja, ki seveda spomladi ali ob daljšem deževju se vedno mnogo trpe vsled povodnji.

Ustrelil se je v Reimsu ritmoj-ster dragonskega polka Resseaut, ki je poneveril svoto 25,000 fran-kov.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki boleha — možje, ki so bili nezmeri, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že radobilo perfektno zdravilo, telesno moč in poživljenje potom to dragoceno knjižico. Zaloge znano-sti je, in vsebuje stvari, katere bi moral znati vsak mož.

Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dolder ne čitate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravljenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ MOŽEM

Odrezek za brezplačno knjižico.
Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.
Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE: — Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavzeti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,
BOLEČINE IN GRIZAVICO,
NEPREBAVNOST,
GLAVOBOL,
BLEDEST IN SLABOST,
NESPEČNOST,
ZGUBO TEKA,
SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

G VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in razno-ličen tabak iz vseh dežel.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljal-nica dežnikov in pip

Trgovina s pohištvo, pečmi in železnino.

V. KOBZINA

1849 - 1851 Blue Island Ave.

Tel. Canal 2054

CHICAGO

Rojaki podpirajte trgovino, ki podpira domačo obrt. Naše cene so nižje od drugih. Pridite in prebričajte se!

NEKAJ ČRTIC O IZSELJEVANJU.

Spisal dr. Slane.

(KONEC.)

Kakor sem že povdajal, ni treba dosti posebnega dolgotrajnega pripravljanja za industrijsko delo, — kar je koristno, se kar hitro vtisne v glave, in fabrično delo rabi mašine, dosti rok in le nekaj znanstvenikov-tehnikov. — Zakaj avstrijski izseljenci tako dobro v ameriški industriji delujejo! — Najprej duhovništvo, potem vojaštvo, potem uradništvo in potem še le gospodarstvo! — Tudi v tem oziru stoji v Avstriji na poti razvojem do boljšega gospodarstva duhovniki in veleposredniki, ki še živi in tega je še veliko in meročajnega v vladah države. Saj je tudi ž njima zvezan denarni bogataš, veliki kapitalist, trgovec, fabrikant, da dobiva z "božjo pomočjo" cenene delavce s kmetijske zemlje — z lačne kmetije. — Značilno je, da imenovani c. kr. politični uradnik Hey v omenjeni brošuri v odpomoč svetuje, da se naj avst. prevečen ljud mesto v ser. Ameriko, izseljuje v Argentinijo in to na avst. ladjah! — Ta mož išče odpomoči proti izseljevanju Avstrijcev! — Ali taki so vsi naši politični uradniki. To bi pa že bila odpomoč! Izpod kapa v dež; v Argentiniji pecepa naš človek kakor jesen muhe. Ne, c. kr. vladni svetnik, doma ostanemo, na plodni bogati avstr. zemlji! — Pa gospodarstvo sveta se uravnava. Po vsem kmetijskem svetu se uživila industrija, vsak narod jo bo imel, tudi mi avstr. Jugoslavan, kakor drugi, ves Balkan in dalje notri v Turčiji. Glasilo se bo: "Vsak narod svoj lasten kmet in fabrikant; vsak človek poljedelski delavec in bodi kakor že tehnik; vsak človek v posesti znanstvenih ved in rokodelskih spretnosti, to je po mojem motrenju tendenca kulturnih narodov, piše ruski socialist knez P. Kropotkin — pisatelj najvišje izobraženosti. In dalje: Kdor sanja, da se bo dal tehnični genij monopolizirati, je za 5 let zaostal. Svet, razrežen, daleki svet je zdaj pravo torišče znanstev in če kak narod razvija v kakem posebnem oddelku dela posebne spretnosti, potem se razne spretnosti raznih narodov med sabo poravnajo in koristi, ki iz njih prihajajo kakemu narodu, so le mimogrede. Mehanična umetnost angleškega dela, ameriški pogum v gigantnih podjetjih, sistematični duh Francozov in podučna umetnost Nemcev so postale mednarodne lastnosti. — William Armstrong je naučil v svojih italijanskih in japonskih delavnicah Italijane in Japonce, da predelujejo velikanske množine železa. Revolucionarni ameriški podjetni duh je zmagal v starem svetu; francoski izglajen okus postaja evropski okus in nemška izgoja je — zboljšana našla domovino v velikanski Rusiji. Tako je torej boljše, da se preiskušava, kakor pa da se naprej živi po starih običajih; boljše, da se preiskuje, v čem obstojajo nove razmere in kakše dolžnosti nalagajo iste naši generaciji." — In značilno je pisal Kropotkin že pred 10 leti: "Industrijski narodi zapadne Evrope bodo vedno težje spečevali svoje industrijske proizvode inozemstvu, da izmenjajo za nje živila in zgolj industrijske narode sili že zdaj gospodarstvo, da sami skrbijo na lastni zemlji za živila; gospodarstvo jih sili, da skrbijo za to, da bodo imeli odjemalce le na lastni zemlji in se bodo morali zanašati le na domače producente živil." —

In že se kažejo znamenja, da so narodi ob severnem atlantiškem morju: severni Amerikanci, Angleži, Francozi, Nemci, že preveč industrijski, premalo kmetje. V vsem svetu se snujejo lastne industrije in se jemlje navedenim le-industrijscem trg za njihove izdelke in ne daje se jim več toliko živil in surovin za obleke. Iz visokih dimnikov ne morejo krompirja pripraviti, če ga jim kmetje ne dajo. Ako pa je doma kmetija zaprta, se morajo potom izmenjave živila in surovine dobivati od drugih kmetov in če imajo ti tuji kmetje svoje industrije, kaj potem, — lačen ne moreš biti! — Na kmetijo nazaj in sekir v roke ter obglaviti veleposredstva in fideikomise in tudi isto "mrtvo, cerkveno roko"! Duhovniki bodo upili, tarnali, da so nebesa v nevarnosti,

ako cerkve ne bodo bogate, ali kaj na tem, če kričijo, da le puhti vsako nedeljo pečenka na mizi in med tednom kaka klobasica svojo pot najde v želodec, gospod Bog bo prav ljubo s tem zadovoljen. Gospodstvo industrije je omejeno in s tem dosti tudi zajezeno izseljevanje kmetijskih ljudi v tuje industrije. Ameriška industrija že polovico manj delavstvu plačuje. "Bogati smo postali, piše ekonom Sombart, ker so za nas izumrle cele rase in narodi, ker so se za nas izseljevale cele dežele." Ali gospodarske moči in vedno živ konstruktiven duh mas narodov nas pripelje zopet na ljubo kmetijo nazaj, na kateri bo sodelovala vsa veda tehnike in tako zopet pripravljala kmetijsko kruhek, dober kruhek ysem in morda tudi blagostanje vsem ljudem, ki bodo hoteli delati in pametno živeti.

TRI VPRAŠANJA.

Lev. N. Tolstoj.

Mislil je nekdanji kralj, da bi mu nič ne moglo ponesrečiti, če bi vedel troje: prvič čas, kdaj naj začne slehrno opravilo, drugič s katerimi ljudmi naj ima posla in katerih naj se ogiblje, in tretjič — kot glavno stvar, katero izmed vseh opravil je najvažnejše. Ko si je bil kralj to premislil, je dal v svoji državi razglasiti, da hoče bogato obdariti tistega, ki bi ga naučil, kako bi našel za slehrno podjetje pravi čas, kako bi ugotovil vedeti, kateri ljudje so mu najpotrebnejši, in kako bi slednjim nezmotljivo spoznal, katero opravilo je izmed vseh najvažnejše.

In prišli so učeni možje h kralju in so zelo različno odgovorili na njegova vprašanja.

Na prvo vprašanje so nekateri odgovorili, da vemo za pravi čas slehrnemu opravilu le tedaj, če določimo od vsega začetka program za vse dneve, mesece in leta in ga potem strogo vremo. Le po tej poti, so dejali, moremo o pravem času izvršiti slehrno nalogo. Drugi so dejali, da nikakor ne moremo že vnaprej določiti, kaj se mora o vsakem času storiti, da se ne smemo dati odtegovati z brezdelnimi razveseljevanji, da moramo vedno paziti na razvoj stvari in temu primerno storiti, kar je pač potrebno storiti. Zopet so drugi dejali, da kralj kot posameznik, pa naj razvoj stvari še tako pazno zasleduje, nikakor ne more vedno prav odločiti, kaj naj se v vsakem trenutku stori, ampak da je za to potreben svet modrih mož, po razsodnosti katerih se mora potem odločiti, kaj je treba storiti v tem ali onem času. Zopet drugi pa so rekli, da so slučaj, ko ni nobene časa za povpraševanje svetovalcev, ampak se mora takoj odločiti, ali je pravi čas za opravilo ali ne. Vendar pa moremo to le potem vedeti, če je nam že naprej znano, kaj se bo zgodilo. To pa morajo vedeti le čarovniki. Zato moramo vprašati čarovnike, kdaj je prišel pravi čas za katerokoli opravilo.

Prav tako različno so se glasili odgovori na drugo vprašanje. Nekateri so dejali, da so kralju najpotrebnejši ministri in drugi državni; drugi so dejali, da so mu duhovni najpotrebnejši, zopet drugi so imenovali zdravnike za najvažnejše, drugi pa so razglasili vojake za najpotrebnejše. Na tretje vprašanje, kaj je najvažnejši predmet, so nekateri odgovorili, da so na svetu najvažnejše znanosti; drugi so dejali, da je najvažnejša vojna umetnost; še drugi pa se je zdelo častenje boga najvažnejše.

Ker so se vsi odgovori glasili različno, ni dal kralj nobenemu razlaji in nikomur izplačal nagrade. Da dobi boljše odgovore na svoja vprašanja, je sklenil, da vpraša starega puščavnika, ki je bil daleč okrog na glasu velike modrosti.

Puščavnik je živel v gozdu, ki ga ni nikdar zapustil in je sprejemal le preproste ljudi. Zato se je oblekel kralj v preprosto obleko, zapustil je svoje spremstvo, preden je došel do puščavnikove kočice, stopil je s konja in sam odšel k starcu. Ko je kralj došel, je puščavnik ravno prekopal gred pred svojo kočico. Kakor hitro je opazil kralja, ga je pozdravil, a je naprej kopal. Bil je shujšan in slab; ko je zasajal lopato v

zemljo in dvigal majhne kepe, je truden dihal.

Kralj je stopil k njemu in dejal: "Prišel sem k tebi, modri puščavnik, da te poprosim odgovora na tri vprašanja: "Kateri čas moramo izbrati za slehrno posel, da se potem ne kesamo? Kateri ljudje so nam najpotrebnejši, s katerimi se moramo torej več in s katerimi manj pečati? Kateri posli so najvažnejši in jih moramo torej v prvi vrsti opraviti?"

Puščavnik je poslušal kralja, a mu ni odgovoril, temveč pljunil si je v roke in je naprej prekopal zemljo.

"Utrujen si," je dejal kralj. — "Daj sem, pomagati ti hočem." "Hvala," je dejal puščavnik, ko mu je izročil lopato. Potem je sedel na zemljo.

Ko je prekopal dve gredi, je kralj prekinil delo in ponovil vprašanje. Puščavnik mu ni odgovoril, ampak je vstal in iztegnil roko po lopati.

"Zdaj pa ti počij in daj mi lopato!" — je dejal.

Toda kralj mu ni dal lopate in je kopal naprej. Minila je ena ura, potem še ena; solnce je že izginilo za drevesi, ko je kralj zasadi lopato v zemljo in dejal:

"Prišel sem k tebi, modri mož, da dobiš odgovor na moja vprašanja. Če mi ne moreš odgovoriti nanje, tedaj mi povej, in vrni se hočem zopet domov."

"Glej, nekdo leti," je dejal puščavnik. "Videti hočemo, kdo je."

Kralj se je ozrl in videl, da je res priletel iz gozda bradat mož. Mož se je držal z rokami života in kri mu je vrela izpod prstov. Ko je bradat priletel čisto blizu do kralja, se je zgrudil; oči so se mu zaprle, nič več se ni ganil in je samo rahlo stokal.

S pomočjo puščavnika je kralj moža slekel in videl, da mu zija na trebuhu rana. Kralj je umil rano, kakor je znal, in jo je obvezal s svojim žepnim robcem in s puščavnikovo otiračo. Toda kri se ni dala ustaviti in nekaterikrat je moral odvezati s krvjo premočeno obvezo in rano vnovič umiti in jo obvezati.

Ko se je kri slednjič ustavila, si je ranjenec zopet opomogel in je tožil o žepi. Kralj je prinesel svežo vodo in je dal ranjenca piti.

Med tem je bilo solnce popolnoma zašlo in shladilo se je. Kralj je nesel ranjenca, s puščavnikovo pomočjo, v kočico in ga položil na postelj. Zdaj je ranjenec zopet sklenil oči in utihnil. Kralj pa, utrujen od dolge poti in od dela se je pogreznil, žedeč na pragu, v globok spanec in je prespal vso kratko poletno noč. Ko se je zjutraj zgodaj zbudil, dolgo ni mogel razumeti, kje je in kdaj je ugotovil bradat mož, ki je ležal na postelji in ga tako tuje opazoval s svojimi svetlimi očmi.

"Odpusti mi," je dejal ranjenec čez nekaj časa s slabotnim glasom, ko je videl, da se je kralj zbudil in ga je motril.

"Ne poznam te in ti nimam nič odpustiti," je dejal kralj.

"Ti me ne poznaš, ampak jaz te poznam Tvoj sovražnik sem, tisti, ki je prisegel, da se maščuje nad tabo, ker si dal umoriti mojega brata in si se polastil mojih posestev. Vedel sem, da si sem odšel k puščavniku, in tedaj sem sklenil, da te na povratku usmrtime. Toda minil je ves dan in ti še vedno nisi prišel. Tedaj sem zapustil svoje skrivališče da izvoham, kje si, pri tem sem naletel na tvoje spremstvo. Spoznali so me in ranili. Ušel sem jim. Toda vsled močnega krvavljenja bi bil izgubljen, če bi mi ne bil ti obvezal ran. Hotel sem te usmrtiti, ti pa si mi rešil življenje. Zdaj hočem, če ostanem pri življenju in ti mišaš nič proti temu, služiti tebi kot najzvestejši suženj, in moji sinovi naj store enako. Odpusti mi."

Kralj se je zelo veselil, da se mu je tako lahko posrečilo napraviti iz svojega sovražnika prijatelja; ni mu le odpustil, ampak je tudi obljubil, da mu vrne njegova posestva. Tudi mu bo poslal svoje sluge in svojega zdravnika.

Ko se je potem ločil od ranjenca, je kralj stopil na prag in njegove oči so iskale puščavnika. — Pred svojim slovesom ga je hotel še zadnjič prositi naj mu odgovori na vprašanja. Puščavnik je bil zunaj pri svojih gredah, kjer je po kolenih se plazil sadil semena v zemljo.

Kralj se mu je bližal in dejal:

"Zadnjič te prosim modri mož, odgovori mi na moja vprašanja."

"Ampak saj si že dobil odgovor," je dejal puščavnik, dočim je, čepeč na svojih suhih nogah, od spodaj navzgor gledal h kralju, ki je stal pred njim.

"Kako sem dobil odgovor?" je vprašal kralj.

"Torej poslušaj!" je dejal puščavnik. "Če bi včeraj ne bi imel sočutje z mano slabim možem, če bi ne bil namesto mene prekopal teh gred, ampak bi se bil sam vrnil, tedaj bi te bil ta mož, tebi sovražni mož napadel, in ti bi moral bridko obžalovati, da nisi ostal pri meni. Torej je bil zate ravno pravi čas, da si prekopal grede, in jaz sem bil zate najvažnejši človek, in najvažnejši posel zate je bil ta, da si meni storil dobro. In pozneje, ko je oni priletel, je bil ravno pravi čas, da si mu stregel, kajti če bi ne bil obvezal njegove rane, tedaj bi bil umrl, ne da bi se bil s tabo sprijaznil. Torej je bil najvažnejši človek in kar si mu storil, je bilo najvažnejše opravilo. Zapomni si torej, da je le en sam važen čas, ki moramo paziti nanj: sedanjost, in sicer je najvažnejši zategadelj, ker le trenutno razpolagamo s samimi seboj; najvažnejši človek pa je tisti, ki nas z njim ravno tisti čas privede usoda skupaj, ker nikdar ne moremo vedeti, ali bomo imeli kdaj še s kakim drugim človekom opraviti; in najvažnejše opravilo je — dobro storiti temu človeku, ker je človek samo za ta namen poslan v življenje."

ŠEST KVORTOV LIKERJA \$1.00

Tu predstavljamo naš fini liker; mi bomo plačali vse pristojbine "ZANOLA" za šest kvortov likerja \$1.00 vašo lastna izbira. Kaj rabite — rum, bourbon, slivovko, konjak itd.?

PRIHRAJ SI TRGOVČEV DOBIČEK

Mi ti pokažemo kako. Smo večji distiliranja in vemo, kako se dela domači liker, in po naši metodi prihranimo 50 pre.; rabite moras "ZANOLA" v dveh minutah je delo z "ZANOLOM" narejeno. Likerji, narejeni z "ZANOLOM" so čisti in finega okusa. Dobili zlato kolajno na Columbian razstavi. Na tisoče odjemalcev. Garantiran pod zakoni "Pure Food Laws" U. S. Serijalna št. 22115-A

SKUŠAJ KVORT WHISKEY-PROSTO

Naročite kvort whiskey na naše stroške, in če ni v vaše povoljstvo, se vam denar vrne.

ŠEST KVORTOV WHISKEY \$1.00

In stem vse pristojbine plačane. Dvanajst polnih kvortov \$1.50, 24 kvortov \$2.00. PROSTO—naša knjižica "Skrivnost in zgodovina, kako se naredi dober liker doma", se pošlje prosto vsakomur, ki nam pošlje svoj naslov.

UNIVERSAL IMPORT CO.

4972 Universal Bldg., Cincinnati, O.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35		K. 50
\$20.50		K. 100
\$30.85		K. 150
\$41.00		K. 200
\$61.50		K. 300
\$102.50		K. 500
\$204.50		K. 1000
\$1020.00		K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE v domovino in obratno MENJAMO DENAR.

Govorimo slovenski.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Tel. Canal 1386

Dvorane za vse priložnosti.

VODAKOV BUFFET

1825 So. Loomis St.

vogal 18. Plnce.

CHICAGO

BERNARDOVA VINARNA

in veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 342

Imamo samo čista prirodna vina.

Sp. cialiteta: Mr. Blanche Champagne.

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik. Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,

1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možjeozdravljen v 5dneh

VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznititočih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se neuspeli ozdraviti pri drugih zdravniki. Moja 15 letna praks vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno želodec, pljuča, ledice in nepravilne v jetrih. (Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI

ZGUBA NAGONA, BOLEZNI V LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, nap. por, zastrupljenje in zguba vode.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.

Nasvet zastoj.

SPECIALIST ZA MOŠKE IN ŽENSKO.

ZASTRUPLENJE KRVVI

in vseh drugih kožnih bolezni, kakor prische, lucije, onemoglost itd.

ŽENSKO BOLEZNI

beli tok, bolečine v oza-ture, garje, oteklina, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ... vrvedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hrani danes!

Da boš imel jutri!

Prični še nocoj!

Ni Vam daleč do nas, pridite! Ob sobotah večer imamo odprto od 6. do 8 ure.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Varnost, priročnost in vljudnost.

22 let v businessu. Govorimo v vseh jezikih.